

ÜÇ AYLIK EKONOMİK RAPOR

Temmuz-Eylöl 2006

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik MÜdürlüğü

TOBB Yayın No. 2007 / 36
ISBN: 9944-60 027-X

Sayfa Düzeni ve Baskı : Ümit Ofset
0 312 384 26 27
ANKARA

ÖNSÖZ

Türkiye ekonomisinde meydana gelen gelişme ve değişimleri üçer aylık dönemler itibariyle kamuoyuna sunmayı amaçlayan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2006 yılının Temmuz-Eylül dönemine ait "Üç Aylık Ekonomik Rapor"u, söz konusu döneme ilişkin verilerin tamamlanmasını müteakip hazırlamış bulunmaktadır. Raporda, 2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde ekonomide meydana gelen gelişmeler, bir önceki dönem ve 2005 yılının aynı dönemiyle karşılaştırılarak incelenmiştir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yürütülmekte olan 19. stand-by düzenlemesine ilişkin değerlendirme çalışmaları kapsamında 9 Ekim 2006 tarihinde başlayan beşinci gözden geçirme çalışmaları 20 Ekim 2006 tarihinde tamamlanmıştır. Hazırlanan niyet mektubu 27 Kasım 2006 tarihinde IMF'ye iletilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun 13 Aralık 2006 tarihinde niyet mektubunu onaylamasıyla 19. stand-by düzenlemesine ilişkin beşinci gözden geçirme tamamlanmıştır.

Mayıs ayında küresel finans piyasalarında başlayan ve Haziran ayı boyunca devam eden dalgalanma Temmuz ayı itibariyle yumuşama eğilimine girmiştir. Dalgalanma döneminde değer kaybeden Yeni Türk Lirası, Temmuz ayında yeniden değer kazanmaya başlamış, ancak dalgalanma öncesine göre daha yüksek bir kur bandına yerleşmiştir. Dalgalanma döneminde artan faiz oranları ise dalgalanmayı takip eden dönemde sabit kalmıştır.

Dalgalanma nedeniyle uygulamaya konulan politikalar büyüme üzerinde olumsuz etki yapmıştır. Üçüncü üç aylık dönemde büyüme oranı 2002 yılının birinci üç aylık döneminden bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir. TÜFE enflasyonunda ikinci üç aylık dönemde başlayan yükselme, üçüncü üç aylık dönemde de devam etmiştir. İthalatın ihracattan hızlı artması sonucu dış ticaret açığı ve cari işlemler açığındaki artış sürmüştür. Merkezi yönetim bütçe dengesi gelişmeleri yıl sonu hedefiyle uyumlu seyrini korumuştur.

Raporumuzun, Türk özel sektör camiasına ve ekonomideki gelişmeleri izlemek isteyenlere yararlı olmasını dilerim.

Saygılarımla,

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

Başkan

İçindekiler

ÖNSÖZ

Sayfa

A. GENEL DURUM	1
B. BÜYÜME VE ÜRETİM	6
a. Gayri Safi Milli Hasıla.....	6
b. Üretim.....	9
C. YATIRIMLAR	18
D. FİYAT HAREKETLERİ	23
E. PARA-KREDİ-MEVDUAT	30
F. KAMU MALİYESİ	37
a. Harcamalar.....	38
b. Gelirler.....	38
c. Bütçe Açığı.....	39
G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER	40
a. İhracat.....	41
b. İthalat.....	45
c. Döviz Kurları.....	48
d. Ödemeler Dengesi.....	53

Üç Aylık Ekonomik Rapor

A. GENEL DURUM

Uluslararası Para Fonu (IMF) ile yürütülmekte olan 19. stand-by düzenlemesine ilişkin değerlendirme çalışmaları kapsamında 9 Ekim 2006 tarihinde başlayan beşinci gözden geçirme çalışmaları 20 Ekim 2006 tarihinde tamamlanmıştır. Hazırlanan taslak niyet mektubu üzerinde ana hatları ile mutabık kalınmıştır. Nihai hale getirilen niyet mektubu 27 Kasım 2006 tarihinde IMF'ye iletilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun 13 Aralık 2006 tarihinde niyet mektubunu onaylamasıyla beşinci gözden geçirme tamamlanarak 749,5 milyon SDR (yaklaşık 1.132,4 milyon ABD Doları) tutarındaki kredi dilimi serbest bırakılmıştır.

Niyet mektubunda 2007 yılında ihtiyatlı para politikası uygulamasına devam edileceği ve mali disiplinin sürdürüleceği belirtilmiştir. Kapsamlı özelleştirme programına devam edileceği ifade edilmiştir. 2007 yılı için enflasyon hedefi % 4, büyüme hedefi % 5, kamu sektörü faiz dışı fazla hedefi de GSMH'nın % 6,5'i olarak belirlenmiştir.

Mayıs ayında küresel finans piyasalarında başlayan ve Haziran ayı boyunca devam eden dalgalanma Temmuz ayı itibarıyla yumuşama eğilimine girmiştir. Dalgalanmanın etkisiyle bozulan gelişmekte olan ülke piyasalarındaki dengeler, piyasaların soğuması ile dalgalanma öncesi pozisyonlarına yönelmiştir. Mali piyasalarda yaşanan dalgalanmanın ülkemiz ekonomisinde yarattığı olumsuzluklar da Temmuz ayından itibaren düzelmeye başlamıştır.

Söz konusu dalgalanma ile hızlı değer kaybı yaşayan Yeni Türk Lirası, Temmuz ayında yeniden değer kazanmaya başlamış, ancak dalgalanma öncesine göre daha yüksek bir kur bandına yerleşmiştir. Artan faiz oranları sabit kalmış, Haziran ayında çift haneli rakamlara ulaşan on iki aylık enflasyon oranı yılın üçüncü üç aylık döneminde de yüksek seyrini korumuştur.

Türkiye ekonomisi 2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 3 büyümüştür.

GSMH artış hızı bir önceki yılın aynı dönemine göre 2006 yılının birinci üç aylık döneminde % 6,4, ikinci üç aylık döneminde % 8,8, üçüncü üç aylık döneminde % 3 olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2006 yılının dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre Türkiye ekonomisi % 5,7 büyürken, sanayi sektöründe % 7,3, hizmetler sektöründe % 5,6 büyüme gerçekleşmiş, tarım sektöründe ise % 1,2 daralma yaşanmıştır.

Sanayi üretiminde 2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 5,8 artış kaydedilmiştir.

Üç aylık sanayi üretim endeksi sonuçlarına göre toplam sanayi üretiminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, 2006 yılının birinci üç aylık döneminde % 3,5, ikinci üç aylık döneminde % 9,4, üçüncü üç aylık döneminde % 5,8 artış olmuştur. Böylece 2006 yılının dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam sanayi üretimi % 6,3 artarken, kamu sektörü sanayi üretiminde % 8,5, özel sektör sanayi üretiminde % 5,7 artış gerçekleşmiştir. Alt sektörler itibarıyla, madencilik üretiminde % 7,7, imalat sanayi üretiminde % 5,9, enerji üretiminde % 9 artış olmuştur.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,3 puanlık artışla % 81,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 2006 yılının ilk üç aylık döneminde 0,3 puanlık düşüşle % 77,8'e gerilerken, ikinci üç aylık dönemde 1,9 puanlık artışla % 82,7'ye, üçüncü üç aylık dönemde 0,3 puanlık artışla % 81,3'e yükselmiştir. Üçüncü üç aylık dönemde özel sektör kapasite kullanım oranı 0,9 puanlık artışla % 79,4'e, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 2,5 puanlık artışla % 93'e yükselmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 26,5 azalarak 4.218,6 milyon YTL olmuştur.

2006 yılının birinci üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 93,9 artarak 8.383,1 milyon YTL'ye, ikinci üç aylık dönemde % 20 artarak 6.959,5 YTL'ye yükselirken, üçüncü üç aylık dönemde % 26,5 azalarak 4.218,6 YTL'ye yükselmiştir. Böylece 2006 yılının Ocak-Eylül döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı 2005 yılının aynı dönemine göre % 23,4'lük artışla 19.561,1 milyon YTL olmuştur. Bunun 10.545,7 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 6.540,3 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.670,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 407,7 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne, 397,2 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde üretici fiyatlarında % 0,12 gerileme olurken, tüketici fiyatlarında % 1,69 artış gerçekleşmiştir.

Üretici fiyatlarında 2006 yılının birinci üç aylık döneminde % 2,48, ikinci üç aylık dönemde % 8,98 artış olurken, üçüncü üç aylık dönemde % 0,12'lik gerileme olmuştur. Tüketici fiyatlarında ise birinci üç aylık dönemde % 1,25, ikinci üç aylık dönemde % 3,58, üçüncü üç aylık dönemde % 1,69 artış gerçekleşmiştir. 2006 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 2005 yılı sonuna göre üretici fiyatları artış hızı % 11,54, tüketici fiyatları artış hızı % 6,65 olarak gerçekleşmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 25,1, M1 para arzı % 20,9, M2 para arzı % 27,3 artış göstermiştir.

Aynı dönemde toplam mevduat % 27,1, banka kredileri % 49,5, altın rezervleri % 26,9, brüt uluslararası rezervler % 29,4 artmıştır. Merkez Bankası döviz rezervleri de % 40,1 artarak 58.526 milyon dolara yükselmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre Amerikan Doları nominal olarak % 12 değer kazanırken, reel olarak % 0,5 değer kaybetmiş, Euro nominal olarak % 17, reel olarak da % 3,9 değer kazanmıştır.

Amerikan Doları nominal olarak 2006 yılının birinci üç aylık döneminde % 0,3, ikinci üç aylık döneminde % 6,5, üçüncü üç aylık döneminde % 12 değer kazanırken, reel olarak birinci üç aylık döneminde % 4,4, ikinci üç aylık döneminde % 1,7, üçüncü üç aylık döneminde % 0,5 değer kaybetmiştir.

Euro nominal olarak ilk üç aylık dönemde % 8,1 değer kaybederken, ikinci üç aylık dönemde % 6, üçüncü üç aylık dönemde % 17 değer kazanmış, reel olarak ise ilk üç aylık dönemde % 12,4, ikinci üç aylık dönemde de % 2,2 değer kaybetmiş, üçüncü üç aylık dönemde % 3,9 değer kazanmıştır.

2006 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla merkezi yönetim bütçesi 1.384,7 milyon YTL açık vermiştir.

2006 yılı Eylül ayı sonunda merkezi yönetim bütçesi gelirleri 128.038,6 milyon YTL, merkezi yönetim bütçesi giderleri 129.423,3 milyon YTL olurken, bütçe 1.384,7 milyon YTL açık vermiştir.

2006 yılının dokuz aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre dış ticaret açığı % 26 artarak 40.079 milyon dolar olmuştur.

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde ihracat 2005 yılının aynı dönemine göre % 14,1 artarak 61.062 milyon dolara, ithalat % 18,5 artarak 101.141 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 16,8 artarak 162.203 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 26 artarak 40.079 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 62,7'den % 60,4'e gerilemiştir.

Cari İşlemler dengesi 2006 yılının Ocak-Eylül döneminde 25.545 milyon dolar açık vermiştir.

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde 15.871 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2006 yılının aynı döneminde % 61 artarak 25.545 milyon dolara yükselmiştir.

İşçi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 36,7'lik artışla 599 milyon dolardan 819 milyon dolara yükselmiştir. Turizm gelirleri % 5,8'lik düşüşle 13.733 milyon dolara gerilerken, turizm giderleri % 0,7'lik artışla 2.134 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 6,9 azalarak 11.599 milyon dolar olmuştur.

TABLO: 1
DÖNEMLER İTİBARIYLA TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim Oranları)

	2005				2005/2004	2006		
	I	II	III	IV		I	II	III
1. GSMH (1987 Fiyatlarıyla)	7,5	4,7	8,0	10,2	7,6	6,4	8,8	3,0
Tarım	4,3	8,2	7,5	-0,1	5,6	5,4	-1,6	-2,0
Sanayi	6,6	3,9	5,7	10,1	6,5	4,5	10,8	6,4
Hizmetler	6,5	5,7	8,0	10,2	7,6	6,3	6,5	4,2
2. İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ								
Devlet	-4,6	4,4	4,2	2,1	1,6	-4,8	10,0	10,9
Özel	7,7	1,8	4,1	8,4	5,3	4,1	9,2	4,2
Toplam	5,6	2,2	4,1	7,4	4,8	2,8	9,4	5,2
3. FİYATLAR								
Üretici Fiyatları	10,88	6,61	4,32	2,28	5,89	4,86	8,37	12,61
Tarım	6,41	-1,52	0,05	2,17	1,72	4,06	8,92	11,16
Madencilik	12,30	12,69	12,28	7,91	11,20	16,10	13,36	17,16
İmalat Sanayii	12,92	9,42	5,85	2,88	7,57	4,86	8,28	12,72
Enerji	2,89	3,45	-1,63	-8,35	-0,88	3,94	4,25	10,92
Tüketici Fiyatları								
Türkiye	8,62	8,61	7,91	7,62	8,18	8,08	9,61	10,83
Ankara	9,86	11,61	11,09	10,17	10,67	10,74	10,85	12,79
İstanbul	10,10	9,57	8,41	7,90	8,97	7,97	10,13	11,71
4. PARASAL GÖSTERGELER								
Emisyon Hacmi	25,7	23,6	28,1	45,6	45,6	33,5	39,8	25,1
Para Arzı (M1)	35,0	27,5	31,1	41,7	41,7	32,7	38,0	20,9
Para Arzı (M2)	24,5	28,2	34,3	40,1	40,1	41,8	41,1	27,3
Banka Kredileri	54,1	46,4	54,6	54,6	54,6	58,7	64,1	49,5
5. DIŞ TİCARET								
İhracat	27,7	16,9	13,3	10,0	16,3	7,8	17,1	17,1
İthalat	23,0	20,3	20,5	15,9	19,7	14,7	23,1	17,4
İşçi Gelirleri	-6,2	-5,5	4,2	30,6	5,8	26,0	64,9	25,1
Turizm Gelirleri	16,5	15,0	15,1	10,4	14,2	0,4	-1,8	-8,8
6. DÖVİZ KURLARI								
Nominal Döviz Kurları								
YTL/Dolar	-0,5	-6,2	-9,3	-6,3	-5,7	0,3	6,5	12,0
YTL/Euro	4,3	-1,8	-9,4	-13,8	-5,5	-8,1	6,0	17,0
Reel Döviz Kurları								
YTL/Dolar	-10,2	-12,0	-13,1	-8,4	-10,9	-4,4	-1,7	-0,5
YTL/Euro	-5,9	-7,9	-13,2	-15,8	-10,7	-12,4	-2,2	3,9

Kaynak: TOBB

B. BÜYÜME VE ÜRETİM

a. Gayri Safi Milli Hasıla

Gayri Safi Milli Hasıla 2005 yılında sabit fiyatlarla bir önceki yıla göre % 7,6 artarak 145.650 bin YTL'ye yükselmiş, tarım sektörü % 5,6, sanayi sektörü % 6,5, hizmetler sektörü % 7,6 büyümüştür (Tablo 2).

2005 yılının ilk üç aylık döneminde % 7,5 olan GSMH artış hızı, 2006 yılının ilk üç aylık döneminde 1,1 puan azalarak % 6,4'e gerilerken, tarım sektöründe % 5,4, sanayi sektöründe % 4,5, hizmetler sektöründe % 6,3 büyüme kaydedilmiştir.

İkinci üç aylık dönemde, uluslararası piyasalar ve Türkiye'de yaşanan finansal dalgalanmaya rağmen büyüme hızında önemli bir artış gerçekleşmiştir. 2005 yılının ikinci üç aylık döneminde % 4,7 olan GSMH artış hızı, 2006 yılının ikinci üç aylık döneminde % 8,8 düzeyinde gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü % 10,8, hizmetler sektörü % 6,5 büyürken, tarım sektöründe % 1,6 küçülme yaşanmıştır.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde GSMH artış hızı yavaşlamış, dönemlik olarak 2002 yılının birinci üç aylık döneminden sonraki en küçük oranlı büyüme gerçekleşmiştir. GSMH artış hızının yavaşlamasında büyük ölçüde harcamalar yönünden özel kesim tüketiminde görülen büyük oranlı daralma ile üretim yönünden tarım sektöründeki küçülme etkili olmuştur.

2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde % 8 olan büyüme 2006 yılının aynı döneminde % 3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü % 6,4, hizmetler sektörü % 4,2 büyürken, tarım sektöründe % 2 küçülme yaşanmıştır.

Böylece 2006 yılının dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre GSMH artış hızı % 5,7 düzeyinde gerçekleşmiş, sanayi sektörü % 7,3, hizmetler sektörü % 5,6 büyürken, tarım sektöründe % 1,2 küçülme kaydedilmiştir.

2006 yılının ilk üç aylık döneminde GSMH cari fiyatlarla % 13,4 büyüyerek 107.208,5 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 4,1, sanayi sektörünün payı % 26,3 ve hizmetler sektörünün payı % 69,6 olmuştur (Tablo 3).

TABLO: 2
SABİT FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE 1987 YILI ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

(Bin YTL)

İriscildi Faaliyet Kolları	2005			2006		
	I. Dönem	Değişim (%)	II. Dönem	Değişim (%)	III. Dönem	Değişim (%)
1. TARIM	1.303	4,3	2.581	8,2	9.235	7,5
A. Çiftçilik ve Hayvancılık	1.006	3,2	2.312	10,5	8.986	8,1
B. Ormançılık	195	8,9	184	-14,4	173	-13,5
C. Balıkçılık	102	7,4	85	7,6	77	7,7
2. SANAYİ	9.851	6,6	11.136	3,9	11.410	5,7
A. Madencilik ve Taşocakçılığı	330	17,4	415	15,6	467	3,5
B. İmalat Sanayi	8.342	6,6	9.563	3,2	9.699	5,5
C. Elektrik, Gaz, Su	1.179	3,8	1.157	6,0	1.244	8,3
3. İNŞAAT	1.124	20,6	1.482	25,4	1.908	25,6
4. TİCARET	7.100	7,0	8.547	5,0	10.594	7,5
A. Toptan ve Perakende Ticaret	6.252	7,1	7.430	5,5	8.999	8,6
B. Otөл, Lokanta Hizmetleri	848	6,1	1.117	1,9	1.594	1,6
5. ULASTIRMA VE HABERLEŞME	4.389	6,8	4.647	4,7	5.339	8,0
6. MALİ KURULUŞLAR	594	0,7	561	0,2	602	-0,5
7. KONUT SAHİPLİĞİ	1.529	1,3	1.535	1,3	1.543	1,6
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	657	6,7	769	5,5	1.023	7,7
9. (GİZLİ) BANKA HİZMETLERİ	459	1,5	432	0,9	482	0,8
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	26.088	6,8	30.827	5,4	41.172	7,5
11. DEVLET HİZMETLERİ	1.280	-0,4	1.304	1,3	1.309	1,0
12. KAR AMACI OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	88	-1,1	103	0,0	104	-1,0
13. TOPLAM (10+11+12)	27.457	6,4	32.234	5,3	42.586	7,3
14. İTHALAT VERGİSİ	2.526	8,7	2.514	8,8	2.865	14,7
15. GSYİH (Alıcı Fiyatlarıyla) (13+14)	29.983	6,6	34.748	5,5	45.451	7,7
16. DİŞ ALEM NET FAKTÖR GELİR.	-256	-	-468	-	-220	-
A. Dış Alandan Gelen	1.371	19,7	1.035	-3,5	1.322	28,6
B. () Dış Alana Giden	1.627	-0,1	1.503	17,5	1.541	14,9
17. GSMH (Alıcı Fiyatlarıyla) (15+16)	29.727	7,5	34.280	4,7	45.231	8,0

Kaynak: TÜİK

TABLO: 3
CARİ FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

İhtisadî Faaliyet Kolları	2005										2006										(Bin YTL)
	Değişim (%)	II. Dönem	Değişim (%)	III. Dönem	Değişim (%)	IV. Dönem	Değişim (%)	TOPLAM	Değişim (%)	I. Dönem	Değişim (%)	II. Dönem	Değişim (%)	III. Dönem	Değişim (%)						
A. Tarım	4.393.606	9,2	6.273.029	-2,9	29.044.440	4,4	10.246.255	1,6	49.957.330	3,2	4.421.347	0,6	6.330.443	0,9	29.540.279	1,7					
B. Çiftçilik ve Hayvancılık	3.289.979	5,7	5.610.216	-3,9	28.327.914	4,3	8.913.128	1,2	46.141.237	2,8	3.153.683	-4,1	5.607.427	0,0	28.698.953	1,3					
C. Ormancılık	394.993	23,7	414.437	1,7	381.589	3,0	565.907	-6,5	1.756.926	3,2	438.612	11,0	431.026	17,6	431.752	18,4					
D. Balıkçılık	708.634	20,2	248.376	16,3	334.938	8,7	767.220	13,6	2.059.168	15,3	829.052	17,0	291.990	14,0	389.573	16,3					
2. SANAYİ	25.809.075	17,2	30.559.462	14,6	32.222.286	14,4	35.078.182	16,1	123.669.003	15,5	28.253.701	9,5	37.437.697	22,5	39.866.906	23,7					
A. Madencilik ve Taşocaklığı	741.657	33,1	1.361.588	30,3	2.332.711	25,0	2.526.756	48,1	6.962.712	34,6	915.501	23,4	1.707.432	25,4	2.964.875	27,1					
B. İmalat Sanayi	21.618.799	18,6	25.186.147	14,7	25.617.993	14,4	28.821.063	15,2	101.246.002	15,6	23.826.471	10,2	31.152.885	23,7	31.942.724	24,7					
C. Elektrik, Gaz, Su	3.448.619	6,7	4.011.726	9,3	4.271.482	9,6	3.728.362	7,2	15.460.289	8,3	3.511.729	1,8	4.577.380	14,1	4.939.307	16,1					
3. İNŞAAT	3.619.580	40,0	4.940.290	44,1	6.533.040	42,4	6.228.864	30,1	21.311.774	38,6	5.175.130	43,0	7.071.087	43,1	9.468.115	45,1					
4. TİCARET	18.836.360	18,4	23.373.157	13,0	30.426.118	10,1	27.104.325	10,7	99.739.960	12,6	20.032.882	11,1	27.824.794	19,0	36.505.800	20,0					
A. Toptan ve Perakende Ticaret	15.972.079	18,7	19.453.839	12,8	24.466.004	10,6	22.312.625	11,8	82.204.367	13,0	17.815.160	11,5	23.491.963	20,8	29.233.173	19,4					
B. Otöl, Lokanta Hizmetleri	2.864.281	16,8	3.919.299	14,4	5.960.114	7,8	4.791.700	5,6	17.535.394	10,0	3.117.722	8,8	4.332.831	10,6	7.282.627	22,2					
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	14.711.906	17,3	16.689.475	14,0	19.512.021	15,0	20.741.186	16,1	71.654.888	15,6	15.901.803	8,1	19.117.852	14,6	22.252.638	14,0					
6. MALİ KURULUŞLAR	5156.573	7,6	6.139.515	52,7	4.520.913	-16,5	5.667.541	-23,2	21.484.342	-0,6	6.114.202	18,6	7.003.768	14,1	6.780.196	50,0					
7. KONUT SAHİPLİĞİ	5.184.976	20,5	5.379.787	20,4	5.739.387	22,7	6.089.360	23,1	22.393.510	21,7	6.362.206	22,7	6.620.027	23,1	7.045.108	22,8					
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	3.242.940	17,5	3.780.134	16,2	5.314.834	11,2	4.576.513	11,7	16.914.421	13,6	3.641.366	12,3	4.525.609	19,7	6.279.486	18,2					
9. () İZAFİ BANKA HİZMETLERİ	2.665.574	23,1	3.818.065	37,1	2.655.621	1,1	3.338.357	2,9	12.477.617	15,3	2.492.312	-6,5	4.058.604	6,3	3.574.466	34,6					
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	78.289.442	17,3	93.316.784	15,4	130.647.417	11,3	112.393.868	11,7	414.647.511	13,6	88.310.325	12,8	111.872.673	19,9	154.164.062	18,0					
11. DEVLET HİZMETLERİ	11.394.692	11,2	11.220.128	11,3	12.632.760	19,3	12.462.021	7,2	47.719.601	12,2	13.101.866	15,0	13.692.238	21,9	13.441.272	6,4					
12. KAR AMACI OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	519.538	11,9	168.710	8,8	545.975	-6,8	1.762.739	-24,2	2.996.962	-15,1	405.970	-21,9	212.811	26,1	531.020	-2,7					
13. TOPLAM (10+11+12)	90.203.672	16,4	104.715.621	15,0	143.826.152	11,8	126.618.627	10,5	465.364.072	13,0	101.818.160	12,9	125.777.742	20,1	168.136.353	16,9					
14. İHTİLAT VERGİSİ	4.471.718	21,1	5.503.863	15,3	5.618.598	13,3	6.244.091	16,1	21.838.290	16,1	5.516.001	23,4	7.382.675	34,1	7.441.005	32,4					
15. GSYİH (Ailesi Fiyatlarıyla) (13+14)	94.675.390	16,6	110.219.504	15,0	149.444.750	11,9	132.862.719	10,8	487.202.363	13,2	107.334.161	13,4	131.160.417	20,8	175.577.358	17,5					
16. DİŞ. ALEM NET FAKTÖR GELİR.	-172.230	-	-710.973	-	10.969	-	70.995	-	-801.329	-	-125.629	-	209.391	-	-150.244	-					
A. Dış Alandan Gelen	3.132.879	33,8	2.543.402	0,2	3.218.958	23,2	3.012.667	18,3	11.907.906	18,6	3.389.168	8,2	3.904.560	53,5	4.176.322	29,7					
B. () Dış Alana Gönder	3.305.199	10,1	3.254.375	19,1	3.207.990	10,9	2.941.672	-1,7	12.709.246	9,6	3.514.797	6,3	3.695.169	13,5	4.326.566	34,9					
17. GSYİH (Ailesi Fiyatlarıyla) (15+16)	94.503.070	17,4	109.508.531	14,5	149.455.718	12,1	132.933.714	11,2	486.401.033	13,6	107.208.533	13,4	131.369.808	21,8	175.427.114	17,4					

Kaynak: TÜİK

GSMH cari fiyatlarla ikinci üç aylık dönemde % 21,8 büyüyerek 133.369,8 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 4,8, sanayi sektörünün payı % 28,1, hizmetler sektörünün payı % 67,1 olarak gerçekleşmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde GSMH cari fiyatlarla % 17,4 büyüyerek 175.427,1 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 16,8, sanayi sektörünün payı % 22,7 ve hizmetler sektörünün payı % 60,5 olmuştur.

b. Üretim

2005 yılında toplam imalat sanayi üretiminde bir önceki yıla göre % 4,8 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 1,6, özel kesim imalat sanayi üretimi % 5,3 artış göstermiştir (Tablo 4).

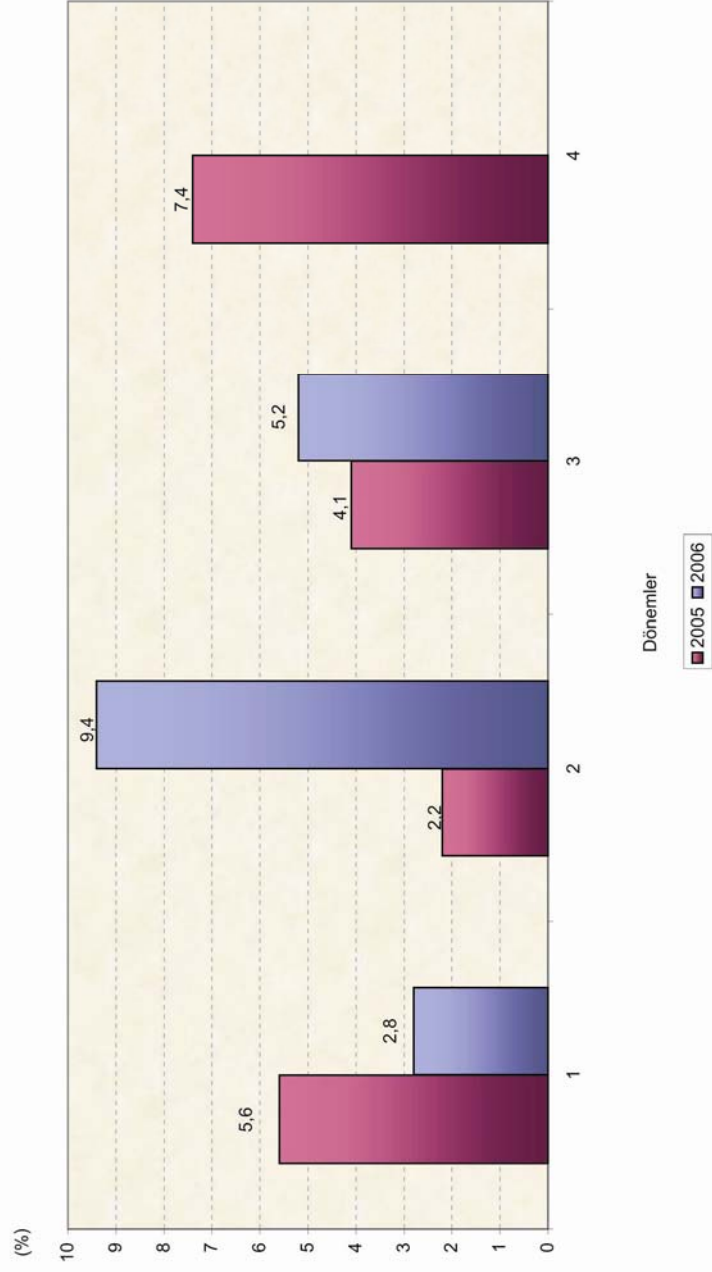
TABLO: 4
İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(1997=100)

Dönemler	Üretim Endeksi		Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre Değişim (%)		Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I. Dönem						
Devlet	87,9	83,7	-4,6	-4,8	-11,6	-17,5
Özel	128,0	133,3	7,7	4,1	-1,4	-5,3
Toplam	119,6	123,0	5,6	2,8	-3,1	-7,2
II. Dönem						
Devlet	98,1	107,9	4,4	10,0	11,6	28,9
Özel	141,4	154,4	1,8	9,2	10,5	15,8
Toplam	132,3	144,7	2,2	9,4	10,6	17,6
III. Dönem						
Devlet	100,7	111,7	4,2	10,9	2,7	3,5
Özel	142,6	148,6	4,1	4,2	0,8	-3,8
Toplam	133,9	140,9	4,1	5,2	1,2	-2,6
IV. Dönem						
Devlet	101,5		2,1		0,8	
Özel	140,7		8,4		-1,3	
Toplam	132,5		7,4		-1,0	
Yıllık Ortalama						
Devlet	97,0		1,6			
Özel	138,2		5,3			
Toplam	129,6		4,8			

Kaynak: TÜİK

Toplam imalat sanayi üretiminde 2006 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,8 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 4,8 düşmüş, özel kesim imalat sanayi üretimi % 4,1 artmıştır.

Grafik: 1 İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim)

2006 yılının ikinci üç aylık döneminde toplam imalat sanayi üretimi % 9,4 artmıştır. Kamu kesimi imalat sanayi üretiminde % 10, özel kesim imalat sanayi üretiminde % 9,2 artış olmuştur.

Üçüncü üç aylık dönemde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 5,2 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 10,9, özel kesim imalat sanayi üretimi % 4,2 artmıştır.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2006 yılının ilk üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,3 puanlık düşüşle % 77,8'e, özel sektör kapasite kullanım oranı 0,8 puanlık düşüşle % 76,9'a gerilerken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 3,7 puanlık artışla % 83,3'e yükselmiştir (Tablo 5).

TABLO: 5
İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI
(Üretim Değeri Ağırlıklı)

Dönemler	2005			2006		
	Toplam	Devlet	Özel	Toplam	Devlet	Özel
I. Dönem	78,1	79,6	77,7	77,8	83,3	76,9
II. Dönem	80,8	85,4	79,6	82,7	90,4	81,4
III. Dönem	81,0	90,5	78,5	81,3	93,0	79,4
IV. Dönem	81,3	88,3	79,4			
Yıllık Ortalama	80,3	86,0	78,8			

Kaynak: TÜİK

Not: TÜİK tarafından açıklanan İmalat Sanayi Aylık Eğilim Anketi'nden hesaplanmıştır.

2006 yılının ikinci üç aylık döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,9 puanlık artışla % 82,7'ye, özel sektör kapasite kullanım oranı 1,8 puanlık artışla % 81,4'e, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 5 puanlık artışla % 90,4'e yükselmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,3 puanlık artışla % 81,3'e, özel sektör kapasite kullanım oranı 0,9 puanlık artışla % 79,4'e, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 2,5 puanlık artışla % 93'e yükselmiştir.

2006 yılının Ocak-Mart döneminde 2005 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 278,6 ile küp şeker, % 182,1 ile polietilen ve % 99,8 ile rakı (45) üretiminde olurken, en yüksek oranlı üretim düşüşü % 98,7 ile süper benzin, % 77,4 ile üre ve % 48,3 ile teneke rulo sac üretiminde olmuştur (Tablo 6-7).

TABLO: 6
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİNİN ÜRETİMİ

Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre												2006/III
	2005	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2006/IV	2007/I	2007/II	2007/III	
Maadeler													
Taşkömürü	7,3	2,1	31,3	-4,0	-0,8	6,2	-20,0	5,8	-4,9	42,8	-25,3	1,8	7,5
Linyit	41,8	63,8	60,6	24,1	33,6	11,5	14,9	13,4	2,9	-9,0	24,0	-14,1	-6,2
Ham Petrol	0,2	0,8	0,8	-1,4	0,9	-6,0	-3,2	-3,1	-0,8	1,8	2,5	-2,5	4,8
Doğalgaz	40,5	41,4	34,9	30,3	53,2	5,4	-48,3	-56,9	5,9	-5,3	19,7	-27,1	-53,6
Kristal Şeker	0,1	27,9	-	24,0	-3,0	41,6	-	-3,7	-92,2	-	-	-88,7	-94,3
Küp Şeker	76,6	500,0	-	51,9	44,6	278,6	73,6	185,9	-90,0	165,2	-64,3	-73,9	21,6
Filtrelili Sigara	-2,5	-5,4	-1,3	5,8	-9,5	22,5	21,9	16,2	-16,1	29,5	-2,0	-14,9	13,5
Rakı (45)	4,9	-13,8	-27,8	16,3	67,7	99,8	-39,0	-83,1	8,3	13,3	36,4	0,2	29,0
Şarap	2368,5	1198,7	4720,3	2218,5	3935,7	-38,6	8,1	-5,6	3977,6	22,3	1,7	-20,5	-38,0
Bira	8,4	6,7	13,8	4,7	7,9	-1,2	-3,1	1,7	38,6	51,4	0,7	-48,9	27,0
Üre	3,7	7,1	22,3	-4,5	-7,8	-77,4	-19,1	-	-19,3	16,7	-31,3	42,5	-80,2
T.S.P.	-12,9	-27,0	-31,5	-64,1	54,2	93,1	57,8	184,4	-67,5	28,3	-16,8	344,9	-59,3
D.A.P.	-95,8	-91,5	-96,9	-	-	93,3	7390,6	-	-70,0	-2,3	-	-	3684,1
Kompoze Gübreler	10,1	4,0	32,5	16,0	-7,5	-31,3	-37,9	-16,6	4,9	-1,8	21,4	-26,1	-22,1
Pollitilen	42,7	-29,6	16,7	115,6	71,2	182,1	73,5	-4,1	-27,8	70,6	75,5	-20,7	18,9
Binek Oto Dış Lastiği	5,4	11,7	15,7	-5,3	1,3	-3,6	-5,1	12,2	1,7	6,1	-9,6	3,8	-3,1
L.P.G.	-1,0	-15,7	-10,6	5,6	21,0	3,1	9,5	3,4	-0,1	13,0	8,7	-1,4	-14,9
Normal Benzin	-15,8	-57,7	-2,6	0,1	1,4	75,2	4,6	-26,4	-56,3	89,1	11,9	9,6	-24,4
Süper Benzin	-45,0	-44,2	-29,9	-40,5	-72,8	-98,7	-	-	-23,9	23,0	-9,3	-68,0	-96,3
Kurşunsuz Benzin	16,2	-1,5	3,8	37,0	30,2	4,9	15,4	14,1	7,2	9,3	8,2	2,8	-13,7
Motorin	-1,6	-9,0	1,8	3,5	-3,3	-19,0	-0,2	6,4	-9,4	19,6	0,5	-11,1	-24,1
Fuel Oil 6	-8,5	-3,8	-8,6	-13,3	-8,4	-12,8	4,0	-10,7	8,3	-2,7	-11,5	-1,7	3,1
Çimento	9,6	8,5	7,5	8,6	14,5	11,6	18,9	15,5	-17,4	71,6	0,0	-19,2	-19,5
Pik	-16,3	-1,1	36,5	-39,4	-46,7	-36,9	-16,7	40,8	-37,0	51,4	-55,2	24,8	-25,5
Teneke Rulo Sac	-94,4	-93,7	-94,1	-93,6	-96,0	-48,3	-10,6	21,3	-94,6	6,8	6,6	-35,3	-29,8
Alümina	-33,8	6,2	-16,0	-71,5	-50,2	-8,3	-25,0	194,4	-6,6	-2,9	-68,4	73,7	72,0
Levha	525,8	475,3	455,8	792,5	458,8	-19,5	19,8	12,9	423,8	-3,4	16,9	-5,5	-24,5
Bakır Teller	-6,2	-4,4	-10,4	-8,4	-1,1	16,9	31,8	11,4	-9,5	3,1	-1,6	7,7	7,0
Elektrik	7,9	6,1	8,2	8,4	8,8	8,2	8,7	9,2	2,2	-1,9	10,2	-1,4	1,5
Kaynak: TÜİK													

TABLO: 7
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİ ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

Maddeler	Yıllık 2005	Bir Önceki Yılı Aynı Döneme Göre								Bir Önceki Döneme Göre								2006/III
		2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2006/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2006/IV	
Taşkömürü	7,3	2,1	31,3	-4,0	-0,8	6,2	-20,0	5,8		-4,9	42,8	-25,3	-2,3	1,8	7,5		-1,2	
Linyit	41,8	63,8	60,6	24,1	33,6	11,5	14,9	13,4		2,9	-9,0	24,0	15,0	-14,1	-6,2		22,4	
Ham Petrol	0,2	0,8	0,8	-1,4	0,9	-6,0	-3,2	-3,1		-0,8	1,8	2,5	-2,5	-7,6	4,8		2,6	
Doğalgaz	40,5	41,4	34,9	30,3	53,2	5,4	-48,3	-56,9		5,9	-5,3	19,7	27,6	-27,1	-53,6		-0,3	
Kristal Şeker	0,1	27,9	-	24,0	-3,0	41,6	-	-3,7		-92,2	-	-	1205,8	-88,7	-94,3		1,044,6	
Küp Şeker	76,6	500,0	-	51,9	44,6	278,6	73,6	185,9		-90,0	165,2	-64,3	1431,2	-73,9	21,6		-41,2	
Filtreli Sigara	-2,5	-5,4	-1,3	5,8	-9,5	22,5	21,9	16,2		-16,1	29,5	-2,0	-14,9	13,5	28,8		-6,6	
Rakı (45)	4,9	-13,8	-27,8	16,3	67,7	99,8	-39,0	-83,1		8,3	13,3	36,4	0,2	29,0	-65,4		-62,2	
Şarap	2368,5	1198,7	4720,3	2218,5	3935,7	-38,6	8,1	-5,6		3977,6	22,3	1,7	-20,5	-38,0	115,5		-11,2	
Bira	8,4	6,7	13,8	4,7	7,9	-1,2	-3,1	1,7		38,6	51,4	0,7	-48,9	27,0	48,5		5,6	
Üre	3,7	7,1	22,3	-4,5	-7,8	-77,4	-19,1	-		-19,3	16,7	-31,3	42,5	-80,2	317,2		-	
T.S.P.	-12,9	-27,0	-31,5	-64,1	54,2	93,1	57,8	184,4		-67,5	28,3	-16,8	344,9	-59,3	4,8		49,9	
D.A.P.	-95,8	-91,5	-96,9	-	-	93,3	7390,6	-		-70,0	-2,3	-	-	-	3684,1		166,4	
Kompoze Gübreler	10,1	4,0	32,5	16,0	-7,5	-31,3	-37,9	-16,6		4,9	-1,8	21,4	-26,1	-22,1	-11,3		63,3	
Polietilen	42,7	-29,6	16,7	115,6	71,2	182,1	73,5	-4,1		-27,8	70,6	75,5	-20,7	18,9	4,9		-3,0	
Binek Oto Dış Lastiği	5,4	11,7	15,7	-5,3	1,3	-3,6	-5,1	12,2		1,7	6,1	-9,6	3,8	-3,1	4,4		6,9	
L.P.G.	-1,0	-15,7	-10,6	5,6	21,0	3,1	9,5	3,4		-0,1	13,0	8,7	-1,4	-14,9	20,0		2,7	
Normal Benzin	-15,8	-57,7	-2,6	0,1	1,4	75,2	4,6	-26,4		-56,3	89,1	11,9	9,6	-24,4	12,8		-21,2	
Super Benzin	-45,0	-44,2	-29,9	-40,5	-72,8	-98,7	-	-		-23,9	23,0	-9,3	-68,0	-96,3	-		-	
Kurşunsuz Benzin	16,2	-1,5	3,8	37,0	30,2	4,9	15,4	14,1		7,2	9,3	8,2	2,8	-13,7	20,2		6,9	
Motorin	-1,6	-9,0	1,8	3,5	-3,3	-19,0	-0,2	6,4		-9,4	19,6	0,5	-11,1	-24,1	47,4		7,1	
Fuel Oil 6	-8,5	-3,8	-8,6	-13,3	-8,4	-12,8	4,0	-10,7		8,3	-2,7	-11,5	-1,7	3,1	15,9		-24,1	
Çimento	9,6	8,5	7,5	8,6	14,5	11,6	18,9	15,5		-17,4	71,6	0,0	-19,2	-19,5	82,8		-2,9	
Pik	-16,3	-1,1	36,5	-39,4	-46,7	-36,9	-16,7	40,8		-37,0	51,4	-55,2	24,8	-25,5	100,0		-24,3	
Teneke Rulo Sac	-94,4	-93,7	-94,1	-93,6	-96,0	-48,3	-10,6	21,3		-94,6	6,8	6,6	-35,3	-29,8	84,7		44,7	
Alümina	-33,8	6,2	-16,0	-71,5	-50,2	-8,3	-25,0	194,4		-6,6	-2,9	-68,4	73,7	72,0	-20,6		24,1	
Levha	525,8	475,3	455,8	792,5	458,8	-19,5	19,8	12,9		423,8	-3,4	16,9	-5,5	-24,5	43,7		10,2	
Bakır Teller	-6,2	-4,4	-10,4	-8,4	-1,1	16,9	31,8	11,4		-9,5	3,1	-1,6	7,7	7,0	16,2		-16,8	
Elektrik	7,9	6,1	8,2	8,4	8,8	8,2	8,7	9,2		2,2	-1,9	10,2	-1,4	1,5	-1,4		10,6	

Kaynak: TÜİK

Nisan-Haziran döneminde 2005 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 7390,6 ile D.A.P., % 73,6 ile küp şeker ve % 73,5 ile polietilen üretiminde olurken, en yüksek oranlı üretim düşüşü % 48,3 ile doğalgaz, % 39 ile rakı (45) ve % 37,9 ile kompoze gübre üretiminde olmuştur.

Temmuz-Eylül döneminde 2005 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 194,4 ile alümina, % 185,9 ile küp şeker ve % 184,4 ile T.S.P. üretiminde olurken, en yüksek oranlı üretim düşüşü % 83,1 ile rakı (45), % 56,9 ile doğalgaz ve % 26,4 ile normal benzin üretiminde olmuştur.

2006 yılının ilk üç aylık döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi ve müzik seti üretimi yapılmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre buzdolabı üretiminde % 30,9, minibüs-midibüs üretiminde % 20,2 ve kamyon üretiminde % 0,1 düşüş, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 29,8 ile elektrik süpürgesi, % 25,9 ile fırın ve % 19,9 ile çamaşır makinesi üretiminde gerçekleşmiştir (Tablo 8-9).

TABLO: 8
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARININ ÜRETİMİ

	2005					2006		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Fırın	1.341.740	1.321.737	1.553.092	1.642.742	5.859.311	1.688.702	1.704.012	1.968.191
Buzdolabı	1.604.609	795.863	1.550.975	1.147.419	5.098.866	1.109.553	1.852.294	1.709.431
Bulaşık Makinesi	218.450	134.051	203.780	226.997	783.278	232.178	301.418	263.310
Çamaşır Makinesi	914.318	986.148	1.232.865	1.300.479	4.433.810	1.096.583	1.284.408	1.472.843
Dikiş Makinesi	0	0	0	0	0	0	0	0
Televizyon	4.853.495	4.726.490	5.193.095	6.135.626	20.908.706	5.103.896	4.079.553	4.003.907
Video	0	0	0	1.540	1.540	1.115	6.338	0
Müzik Seti	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektrik Süpürgesi	260.967	341.120	297.871	306.735	1.206.693	338.847	391.866	320.361
Otomobil	145.527	181.418	152.036	156.156	635.137	167.916	217.566	170.108
Otobüs	1.223	1.361	1.140	1.436	5.160	1.402	1.721	1.287
Minibüs-Midibüs	13.770	15.545	15.236	14.519	59.070	10.994	11.475	11.468
Kamyon	8.704	10.879	9.690	10.051	39.324	8.698	10.939	7.708
Kamyonet	29.980	33.865	29.220	35.361	128.426	35.067	31.759	33.237
Traktör	9.134	9.745	9.365	9.911	38.155	9.307	12.921	10.278

Kaynak: TÜİK

TABLO: 9
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme göre										Bir Önceki Döneme Göre					(%)
		2005										2006					
		2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2006/IV	2007/I	2007/II	2007/III	2007/IV	2008/I	2008/II	2008/III	
Fırın	221,3	185,5	216,9	222,1	261,7	25,9	28,9	26,7	195,4	-1,5	17,5	5,8	2,8	0,9	15,5		
Buzdolabı	4,8	65,5	-41,5	8,5	3,9	-30,9	132,7	10,2	45,4	-50,4	94,9	-26,0	-3,3	66,9	-7,7		
Bulaşık Makinesi	18,5	88,3	-23,5	-4,4	45,1	6,3	124,9	29,2	39,7	-38,6	52,0	11,4	2,3	29,8	-12,6		
Çamaşır Makinesi	9,3	3,4	-4,9	22,4	15,2	19,9	30,2	19,5	-19,0	7,9	25,0	5,5	-15,7	17,1	14,7		
Dikiş Makinesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Televizyon	2,8	0,4	-10,6	11,1	10,6	5,2	-13,7	-22,9	-12,5	-2,6	9,9	18,1	-16,8	-20,1	-1,9		
Video	-98,4	-	-	-	-98,3	-	-	-	-	-	-	-	-27,6	468,4	-		
Müzik Seti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Elektrik Süpürgesi	18,6	25,1	33,3	3,2	16,1	29,8	14,9	7,6	-1,2	30,7	-12,7	3,0	10,5	15,6	-18,2		
Otomobil	2,8	8,4	-0,4	3,7	0,9	15,4	19,9	11,9	-6,0	24,7	-16,2	2,7	7,5	29,6	-21,8		
Otobüs	6,7	-1,8	-12,8	17,6	35,2	14,6	26,5	12,9	15,2	11,3	-16,2	26,0	-2,4	22,8	-25,2		
Minibüs-Midibüs	-0,2	7,0	-7,3	-0,7	2,3	-20,2	-26,2	-24,7	-3,0	12,9	-2,0	-4,7	-24,3	4,4	-0,1		
Kamyon	26,3	28,4	6,8	34,0	45,0	-0,1	0,6	-20,5	25,5	25,0	-10,9	3,7	-13,5	25,8	-29,5		
Kamyonet	21,3	72,9	20,4	-4,2	18,2	17,0	-6,2	13,7	0,3	13,0	-13,7	21,0	-0,8	-9,4	4,7		
Traktör	-0,2	-7,4	-22,3	7,9	38,6	1,9	32,6	9,7	27,7	6,7	-3,9	5,8	-6,1	38,8	-20,5		

Kaynak: TÜİK

2006 yılının ikinci üç aylık döneminde de dikiş makinesi ve müzik seti üretimi yapılmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre minibüs-midibüs üretiminde % 26,2, televizyon üretiminde % 13,7 ve kamyonet üretiminde % 6,2 düşüş, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 132,7 ile buzdolabı, % 124,9 ile bulaşık makinesi ve % 32,6 ile traktör üretiminde gerçekleşmiştir.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre minibüs-midibüs üretiminde % 24,7, televizyon üretiminde % 22,9 ve kamyon üretiminde % 20,5 düşüş, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 29,2 ile bulaşık makinesi, % 26,7 ile fırın ve % 19,5 ile çamaşır makinesi üretiminde gerçekleşmiştir.

2006 yılının Ocak-Mart döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi ve müzik seti satışı olmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre minibüs-midibüs satışlarında % 31,2, kamyon satışlarında % 6,4, otobüs satışlarında % 6,3 ve bulaşık makinesi satışlarında % 4,8 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 29,6 ile çamaşır makinesi, % 23,3 ile fırın ve % 20,4 ile elektrik süpürgesi satışlarında gerçekleşmiştir (Tablo 10-11).

TABLO: 10
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARININ SATIŞI

	2005					2006		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Dikiş Makinesi	0	0	0	0	0	0	0	0
Buzdolabı	1.028.060	1.409.988	1.574.540	1.249.792	5.262.380	1.105.344	1.734.080	1.758.726
Bulaşık Makinesi	241.607	194.038	215.974	218.484	870.103	229.980	313.304	259.510
Çamaşır Makinesi	840.226	969.717	1.211.958	1.339.093	4.360.994	1.089.183	1.227.407	1.475.294
Elektrik Süpürgesi	297.037	360.748	328.537	293.754	1.280.076	357.561	386.142	348.896
Fırın	1.302.183	1.339.538	1.630.100	1.601.510	5.873.331	1.606.115	1.699.313	2.022.177
Televizyon	4.448.265	4.680.083	5.294.474	6.235.331	20.658.153	4.721.219	4.286.045	3.781.725
Müzik Seti	0	0	0	0	0	0	0	0
Video	0	0	0	1.178	1.178	1.324	5.027	0
Otomobil	139.702	182.666	147.221	172.381	641.970	164.038	218.966	170.405
Minibüs-Midibüs	13.048	15.935	15.454	15.422	59.859	8.972	11.356	11.785
Otobüs	1.222	1.369	1.243	1.416	5.250	1.145	1.552	1.371
Kamyonet	29.602	34.495	30.286	36.088	130.471	33.660	32.901	33.161
Kamyon	8.730	11.759	11.467	11.839	43.795	8.169	11.222	8.021
Traktör	10.075	10.009	9.685	9.033	38.802	11.628	12.708	8.974

Kaynak: TÜİK

TABLO: 11
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SATIŞLARININ DEĞİŞİM ORANLARI

	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre								Bir Önceki Döneme Göre								(%)
		2005	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2006/IV	
Dikiş Makinesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Buzdolabı	13,5	11,1	5,6	14,4	25,1	7,5	23,0	11,7	11,7	2,9	37,2	11,7	-20,6	-11,6	56,9	1,4	1,4	1,4
Bulaşık Makinesi	41,0	107,3	13,6	30,3	33,3	-4,8	61,5	20,2	20,2	47,4	-19,7	11,3	1,2	5,3	36,2	-17,2	-17,2	-17,2
Çamaşır Makinesi	-2,2	1,4	-1,6	-20,8	19,8	29,6	26,6	21,7	21,7	-24,8	15,4	25,0	10,5	-18,7	12,7	20,2	20,2	20,2
Elektrik Süpürgesi	14,0	35,5	17,7	8,3	-0,2	20,4	7,0	6,2	6,2	0,9	21,4	-8,9	-10,6	21,7	8,0	-9,6	-9,6	-9,6
Fırın	220,0	182,0	199,0	257,2	241,2	23,3	26,9	24,1	24,1	177,4	2,9	21,7	-1,8	0,3	5,8	19,0	19,0	19,0
Televizyon	2,2	-2,5	-8,5	18,3	2,8	6,1	-8,4	-28,6	-28,6	-26,7	5,2	13,1	17,8	-24,3	-9,2	-11,8	-11,8	-11,8
Müzik Seti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Video	-98,8	-	-	-	-98,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	279,7	-	-	-
Otomobil	6,1	14,0	3,4	0,8	8,0	17,4	19,9	15,7	15,7	-12,4	30,8	-19,4	17,1	-4,8	33,5	-22,2	-22,2	-22,2
Minibüs-Midibüs	2,4	2,3	-3,4	4,8	6,5	-31,2	-28,7	-23,7	-23,7	-9,9	22,1	-3,0	-0,2	-41,8	26,6	3,8	3,8	3,8
Otobüs	2,8	-10,3	-8,2	15,1	20,8	-6,3	13,4	10,3	10,3	4,3	12,0	-9,2	13,9	-19,1	35,5	-11,7	-11,7	-11,7
Kamyonet	20,2	81,0	19,5	-6,7	16,8	13,7	-4,6	9,5	9,5	-4,2	16,5	-12,2	19,2	-6,7	-2,3	0,8	0,8	0,8
Kamyon	31,8	27,9	14,6	45,1	43,9	-6,4	-4,6	-30,1	-30,1	6,1	34,7	-2,5	3,2	-31,0	37,4	-28,5	-28,5	-28,5
Traktör	0,7	12,1	-21,3	2,0	23,3	15,4	27,0	-7,3	-7,3	37,5	-0,7	-3,2	-6,7	28,7	9,3	-29,4	-29,4	-29,4

Kaynak: TÜİK

Nisan-Haziran döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi ve müzik seti satışı olmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre minibüs-midibüs satışlarında % 28,7, televizyon satışlarında % 8,4, kamyonet ve kamyon satışlarında % 4,6 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 61,5 ile bulaşık makinesi, % 27 ile traktör ve % 26,9 ile fırın satışlarında gerçekleşmiştir.

Temmuz-Eylül döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, bir önceki yılın aynı dönemine göre kamyon satışlarında % 30,1, televizyon satışlarında % 28,6, minibüs-midibüs satışlarında % 23,7 ve traktör satışlarında % 7,3 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 24,1 ile fırın, % 21,7 ile çamaşır makinesi ve % 20,2 ile bulaşık makinesi satışlarında gerçekleşmiştir.

C. YATIRIMLAR

2007 yılında 137.385 milyon YTL'lik sabit sermaye yatırımı yapılması programlanmıştır. Bu yatırımın 31.607 milyon YTL'lik kısmının kamu kesimi, 105.778 milyon YTL'lik kısmının özel kesim tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmüştür (Tablo 12).

TABLO: 12
SEKTÖRLER İTİBARIYLA SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

Sektörler	2006 (1)			2007 (2)			(Cari Fiyatlarla, Milyon YTL)		
	Toplam	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Pay (%)		
							Toplam	Kamu	Özel
Tarım	5.194	1.911	3.283	6.335	2.471	3.864	4,6	7,8	3,7
Madencilik	2.170	602	1.568	2.548	803	1.745	1,9	2,5	1,6
İmalat	39.557	441	39.116	45.266	482	44.784	32,9	1,5	42,3
Enerji	5.598	2.996	2.602	6.701	3.778	2.923	4,9	12,0	2,8
Ulaştırma	24.677	9.206	15.471	25.907	8.526	17.381	18,9	27,0	16,4
Turizm	6.958	115	6.843	7.763	148	7.615	5,7	0,5	7,2
Konut	15.050	374	14.676	16.921	433	16.488	12,3	1,4	15,6
Eğitim	4.027	3.110	917	4.928	3.897	1.031	3,6	12,3	1,0
Sağlık	6.526	1.578	4.948	7.677	2.065	5.612	5,6	6,5	5,3
Diğer Hizmetler	11.376	7.501	3.875	13.339	9.006	4.333	9,7	28,5	4,1
TOPLAM	121.132	27.832	93.300	137.385	31.607	105.778	100,0	100,0	100,0

(1) Gerçekleşme tahmini

(2) Program

Kaynak: DPT

Programa göre 2007 yılında toplam sabit sermaye yatırımları içinde ilk sırayı 45.266 milyon YTL ile imalat sektörü alırken, onu 25.907 milyon YTL ile ulaştırma, 16.921 milyon YTL ile konut sektörü izleyecektir.

2005 yılında 24.072,2 milyon YTL'lik yatırım teşvik belgesine bağlanırken bunun 12.980 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 7.940,2 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.929,8 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 703,1 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne ve 519,2 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir (Tablo 13).

TABLO: 13
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (Bin YTL)

Sektörler	2005					2006		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Tarım	118.754	152.545	160.954	86.920	519.173	88.801	176.913	142.012
Madencilik	104.869	173.586	99.667	324.946	703.068	122.807	224.391	50.002
İmalat	2.354.093	2.824.686	3.463.232	4.337.977	12.979.988	4.676.546	3.617.931	2.251.194
Enerji	303.165	569.367	293.136	764.151	1.929.819	870.521	534.173	265.551
Hizmetler	1.441.625	2.078.668	1.719.548	2.700.338	7.940.179	2.624.389	2.406.057	1.509.837
TOPLAM	4.322.506	5.798.852	5.736.537	8.214.332	24.072.227	8.383.064	6.959.465	4.218.596

Kaynak: HM

2006 yılının ilk üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre % 93,9 artarak 8.383,1 milyon YTL olmuştur. Bunun 4.676,6 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 2.624,4 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 870,5 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 122,8 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne, 88,8 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

İkinci üç aylık dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre % 20 artarak 6.959,5 milyon YTL olmuştur. Bunun 3.617,9 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 2.406,1 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 534,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 224,4 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne, 176,9 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre % 26,5 azalarak 4.218,6 milyon YTL olmuştur. Bunun 2.251,2 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.509,8 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 265,6 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 142 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne, 50 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

2005 yılında 2.305'i imalat sektörüne, 1.661'i hizmetler sektörüne, 157'si madencilik sektörüne, 96'sı tarım sektörüne ve 84'ü enerji sektörüne olmak üzere toplam 4.303 yatırım teşvik belgesi verilmiş ve 180.791 kişiye istihdam sağlanması amaçlanmıştır (Tablo 14).

TABLO: 14
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Sektörler	Belge Sayısı								İstihdam (Kişi)							
	2005					2006			2005					2006		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Tarım	15	27	33	21	96	26	33	25	986	1.407	1.610	906	4.909	924	1.462	756
Madencilik	34	50	34	39	157	30	64	20	1.787	1.763	1.230	3.467	8.247	1.049	2.417	468
İmalât	507	596	564	638	2.305	581	530	339	23.767	21.289	20.310	26.081	91.447	23.964	19.152	11.808
Enerji	13	13	23	35	84	21	13	14	116	96	245	433	890	1.112	103	147
Hizmetler	368	505	331	457	1.661	415	429	247	18.975	14.611	12.109	29.603	75.298	20.246	11.715	8.722
TOPLAM	937	1.191	985	1.190	4.303	1.073	1.069	645	45.631	39.166	35.504	60.490	180.791	47.295	34.849	21.901

Kaynak: HM

2006 yılının ilk üç aylık döneminde 581'i imalat sektörüne, 415'i hizmetler sektörüne, 30'u madencilik sektörüne, 26'sı tarım sektörüne ve 21'i enerji sektörüne olmak üzere toplam 1.073 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile 23.964'ü imalat, 20.246'sı hizmetler, 3.085'i de bunların dışında kalan sektörlerde olmak üzere toplam 47.295 kişiye istihdam sağlanması amaçlanmıştır.

İkinci üç aylık dönemde 530'u imalat sektörüne, 429'u hizmetler sektörüne, 64'ü madencilik sektörüne, 33'ü tarım sektörüne ve 13'ü enerji sektörüne olmak üzere toplam 1.069 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile 19.152'si imalat, 11.715'i hizmetler, 3.982'si de bunların dışında kalan sektörlerde olmak üzere toplam 34.849 kişiye istihdam sağlanması amaçlanmıştır.

Üçüncü üç aylık dönemde 339'u imalat sektörüne, 247'si hizmetler sektörüne, 25'i tarım sektörüne, 20'si madencilik sektörüne ve 14'ü enerji sektörüne olmak üzere toplam 645 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile 11.808'i imalat, 8.722'si hizmetler, 1.371'i de bunların dışında kalan sektörlerde olmak üzere toplam 21.901 kişiye istihdam sağlanması amaçlanmıştır.

2005 yılında verilen yatırım teşvik belgelerinin 9.232,9 milyon YTL'si (% 38,4) Marmara Bölgesi'ne, 4.316 milyon YTL'si (% 17,9) Akdeniz Bölgesi'ne, 3.331,7 milyon YTL'si (% 13,8) İç Anadolu Bölgesi'ne verilmiştir (Tablo 15).

TABLO: 15
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI

(Bin YTL)

Bölgeler	2005					2006		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Marmara Bölgesi	1.750.063	2.254.000	2.611.719	2.617.155	9.232.937	3.273.851	3.004.410	1.534.656
İç Anadolu Bölgesi	503.715	830.787	734.401	1.262.759	3.331.662	1.201.662	689.959	1.091.753
Ege Bölgesi	393.946	594.469	668.435	1.670.647	3.327.497	837.098	707.414	409.297
Akdeniz Bölgesi	599.075	1.065.452	1.081.040	1.570.402	4.315.969	1.560.582	1.032.877	472.500
Karadeniz Bölgesi	394.567	517.511	237.234	505.028	1.654.340	813.007	709.707	256.906
Doğu Anadolu Bölgesi	204.505	262.402	147.665	196.551	811.123	230.381	251.422	176.262
G. Doğu Anadolu Bölgesi	408.933	208.394	232.742	360.592	1.210.661	429.457	390.863	222.610
Muhtelif Bölge (*)	67.702	65.837	23.301	31.198	188.038	37.026	172.813	54.612
TOPLAM	4.322.506	5.798.852	5.736.537	8.214.332	24.072.227	8.383.064	6.959.465	4.218.596

Kaynak: HM

(*) Birden fazla ili kapsayan yatırım

2006 yılının birinci üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 3.273,9 milyon YTL ile (% 39,1) en çok yatırım teşviki alan bölge olurken, 1.560,6 milyon YTL ile (% 18,6) Akdeniz Bölgesi ikinci, 1.201,7 milyon YTL ile (% 14,3) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

2006 yılının ikinci üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 3.004,4 milyon YTL ile (% 43,2) en çok yatırım teşviki alan bölge olurken, 1.032,9 milyon YTL ile (% 14,8) Akdeniz Bölgesi ikinci, 709,7 milyon YTL ile (% 10,2) Karadeniz Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 1.534,7 milyon YTL ile (% 36,4) en çok yatırım teşviki alan bölge olurken, 1.091,8 milyon YTL ile (% 25,9) İç Anadolu Bölgesi ikinci, 472,5 milyon YTL ile (% 11,2) Akdeniz Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

2005 yılında yapı ruhsatı verilen yapıların alanı bir önceki yıla göre % 42,6 artış göstererek 99.432 bin m²'ye yükselmiştir. Bunların 70.819 bin m²'sini iki ve daha fazla dairesel ikametgah amaçlı binaların alanı oluştururken, sanayi binaları ve depoların alanı 7.383 bin m², toptan ve perakende ticaret binalarının alanı 5.251 bin m² olmuştur (Tablo 16).

TABLO: 16
YAPI RUHSATLARININ KULLANIM AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kullanım Amaçları	(Bin m ²)											
	2005						2006					
	I	II	III	IV	Toplam		I	II	III	IV	Toplam	
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	1.166	1.433	1.386	2.074	6.059	801	1.616	1.135	28,6	79,8	28,9	43,8
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	10.197	19.439	20.029	21.154	70.819	14.304	24.922	21.547	23,5	86,2	70,9	51,1
Otel vb. Binalar	609	414	453	747	2.223	411	383	330	7,8	-0,2	35,2	71,7
Ofis (işyeri) Binaları	312	458	529	755	2.054	564	868	1.345	-38,8	16,8	79,3	125,4
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	965	1.249	1.543	1.494	5.251	938	1.968	2.407	-12,3	98,3	70,5	-13,2
Sanayi Binaları ve Depolar	1.512	1.989	1.944	1.938	7.383	1.198	1.902	2.293	-25,0	46,5	22,3	-17,9
Diğerleri	938	1.655	1.751	1.299	5.643	1.089	2.388	2.141	21,8	177,7	148,4	-19,0
Toplam	15.699	26.637	27.635	29.461	99.432	19.305	34.047	31.198	11,2	82,1	66,2	21,0

Kaynak: TÜİK

Yapı ruhsatı verilen yapıların toplam alanı 2006 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 23'lük artışla 19.305 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 40,3'lük artışla 14.304 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 80,8'lik artışla 564 bin m²'ye yükselirken, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 2,8'lik düşüşle 938 bin m², sanayi binaları ve depoların alanı % 20,8'lik düşüşle 1.198 bin m² olmuştur.

2006 yılının ikinci üç aylık döneminde yapı ruhsatı verilen yapıların toplam alanı geçen yılın aynı dönemine göre % 27,8'lik artışla 34.047 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 28,2'lik artışla 24.922 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 89,5'lik artışla 868 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 57,6'lık artışla 1.968 bin m²'ye yükselirken, sanayi binaları ve depoların alanı % 4,4'lük düşüşle 1.902 bin m²'ye gerilemiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde yapı ruhsatı verilen yapıların toplam alanı geçen yılın aynı dönemine göre % 12,9'luk artışla 31.198 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 7,6'lık artışla 21.547 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 154,3'lük artışla 1.345 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 56'lık artışla 2.407 bin m²'ye, sanayi binaları ve depoların alanı % 18'lik artışla 2.293 bin m²'ye yükselmiştir.

D. FİYAT HAREKETLERİ

2005 yılında Üretici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 2,66, oniki aylık ortalamalara göre % 5,89, Tüketici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 7,72, oniki aylık ortalamalara göre % 8,18 artış olmuştur.

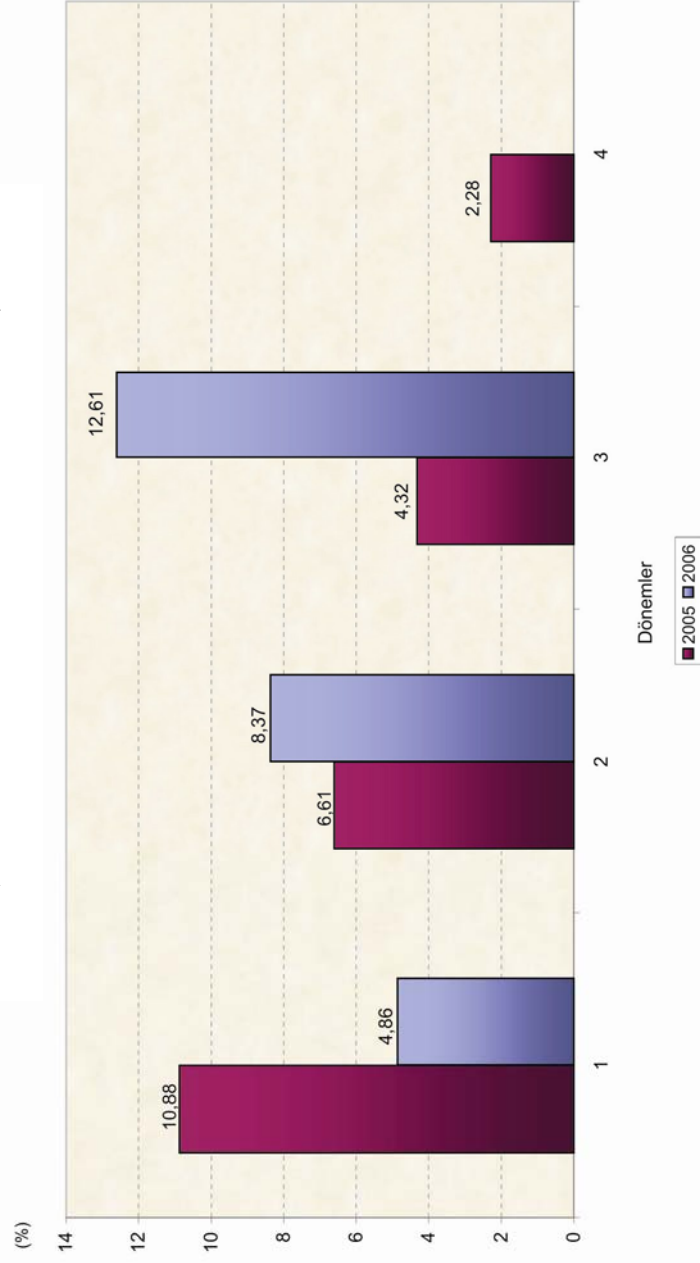
Üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, 2006 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 4,86 olmuştur. Sektörler itibarıyla en yüksek oranlı fiyat artışı % 16,10 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 4,86 ile imalat sanayi sektörü, % 4,06 ile tarım sektörü ve % 3,94 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiştir (Tablo 17).

TABLO: 17
ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

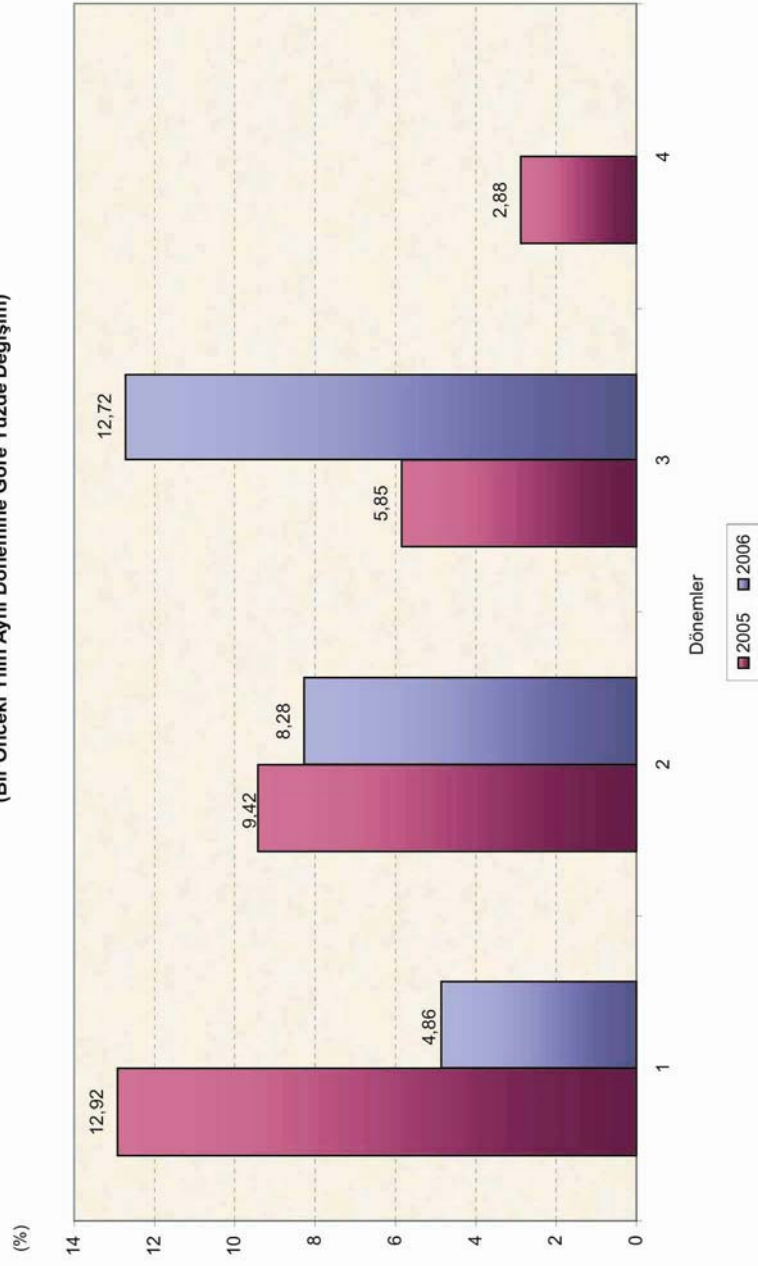
GENEL			TARIM			MADENCİLİK			İMALAT SANAYİ			ENERJİ		
Yıllar	Dönemler	Genel	Endeks	%	Göre Değişim	Döneme	Yılın Aynı	Bir Önceki	Endeks	%	Göre Değişim	Döneme	Yılın Aynı	Bir Önceki
2005	I. Dönem	119,23	-0,63	10,88	127,58	2,16	6,41	114,23	-5,29	12,30	118,22	-1,71	12,92	103,24
	II. Dönem	121,69	2,06	6,61	126,76	-0,64	-1,52	122,75	7,46	12,69	121,64	2,89	9,42	103,84
	III. Dönem	121,63	-0,05	4,32	121,80	-3,91	0,05	129,13	5,20	12,28	123,20	1,28	5,85	99,45
	IV. Dönem	122,72	0,90	2,28	127,59	4,75	2,17	130,15	0,79	7,91	123,75	0,45	2,88	90,51
2006	I. Dönem	125,02	1,87	4,86	132,76	4,05	4,06	132,62	1,90	16,10	123,97	0,18	4,86	107,31
	II. Dönem	131,88	5,49	8,37	138,07	4,00	8,92	139,15	4,92	13,36	131,71	6,24	8,28	108,25
	III. Dönem	136,97	3,86	12,61	135,40	-1,93	11,17	151,29	8,72	17,16	138,87	5,44	12,72	110,31

Kaynak: TÜİK

Grafik: 2 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

**Grafik: 3 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (İMALAT SANAYİ)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)**

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 8,37 olmuştur. En yüksek oranlı fiyat artışı % 13,36 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 8,92 ile tarım sektörü, % 8,28 ile imalat sanayi sektörü ve % 4,25 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 12,61 olmuştur. En yüksek oranlı fiyat artışı % 17,16 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 12,72 ile imalat sanayi sektörü, % 11,16 ile tarım sektörü ve % 10,92 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiştir.

2006 yılının ilk üç aylık döneminde üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 8,08 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 10,74, İstanbul'da % 7,97 oranında artmıştır (Tablo 18).

TABLO: 18
TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

		Türkiye				Ankara			İstanbul		
		Bir Önceki Döneme Göre Değişim		Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine		Bir Önceki Döneme Göre Değişim		Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine		Bir Önceki Döneme Göre Değişim	
Yıllar	Dönemler	Endeks	%	Göre Değişim	%	Endeks	%	Göre Değişim	%	Endeks	%
2005	I. Dönem	114,60	1,30	8,62		114,23	1,17	9,86		116,87	1,71
	II. Dönem	116,38	1,55	8,61		118,38	3,63	11,61		118,70	1,57
	III. Dönem	117,20	0,70	7,91		119,90	1,28	11,09		119,46	0,64
	IV. Dönem	121,75	3,88	7,62		124,39	3,74	10,17		123,99	3,79
2006	I. Dönem	123,86	1,73	8,08		126,50	1,70	10,74		126,18	1,77
	II. Dönem	127,56	2,99	9,61		131,22	3,73	10,85		130,73	3,61
	III. Dönem	129,89	1,83	10,83		135,24	3,06	12,79		133,45	2,08

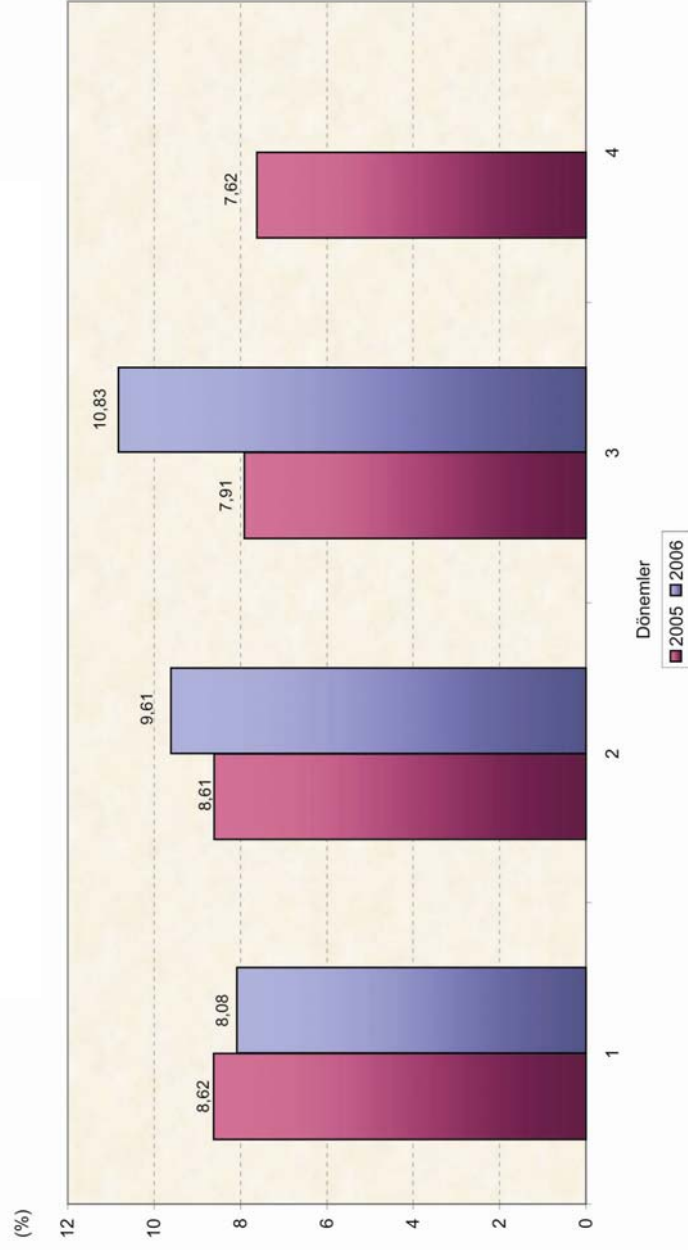
Kaynak: TÜİK

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 9,61 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 10,85, İstanbul'da % 10,13 oranında artış göstermiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 10,83 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 12,79, İstanbul'da % 11,71 oranında artmıştır.

Ana harcama grupları itibarıyla 2006 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 32,10 ile alkollü içecekler ve tütün harcamalarında görülürken, onu % 13,89 ile lokanta ve oteller, % 10,86 ile konut harcamalarındaki artış izlemiştir (Tablo 19-20).

Grafik: 4 TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 19
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

Harcama Grupları	Endeks						
	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III
Genel	114,60	116,38	117,20	121,75	123,86	127,56	129,89
Gıda, alkolsüz içecekler	112,63	111,34	109,28	115,06	120,02	122,22	122,14
Alkollü içecekler, tütün	123,60	124,63	141,45	151,05	163,28	163,48	163,59
Giyim, ayakkabı	104,53	114,95	106,62	115,65	102,28	114,31	106,31
Konut	116,33	117,81	120,61	125,26	128,96	131,65	137,65
Ev eşyası	111,93	113,64	113,51	115,48	115,60	116,24	123,00
Sağlık	112,87	114,28	111,78	111,64	113,11	116,02	118,15
Ulaştırma	118,66	122,34	126,05	127,86	129,48	134,51	141,70
Haberleşme	104,20	104,56	104,66	106,13	107,48	107,44	108,08
Eğlence ve kültür	112,78	115,55	121,37	118,54	116,17	120,73	126,43
Eğitim	130,45	131,78	137,76	140,62	140,78	142,26	147,98
Lokanta, oteller	126,66	131,62	135,30	140,38	144,25	149,81	154,55
Çeşitli mal ve hizmetler	114,04	116,20	117,51	123,07	128,92	137,47	141,19

Kaynak: TÜİK

TABLO: 20
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
DEĞİŞİM ORANLARI

Harcama Grupları	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre							Bir Önceki Döneme Göre						
	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2006/I	2006/II	2006/III
Genel	8,62	8,61	7,91	7,62	8,08	9,61	10,83	1,30	1,55	0,70	3,88	1,73	2,99	1,83
Gıda, alkolsüz içecekler	5,98	4,81	4,11	4,79	6,56	9,77	11,77	2,58	-1,15	-1,85	5,29	4,31	1,83	-0,07
Alkollü içecekler, tütün	9,30	3,45	16,99	23,86	32,10	31,17	15,65	1,35	0,83	13,50	6,79	8,10	0,12	0,07
Giyim, ayakkabı	2,39	8,21	3,20	0,64	-2,15	-0,56	-0,29	-9,04	9,97	-7,25	8,47	-11,56	11,76	-7,00
Konut	11,68	11,26	9,67	10,13	10,86	11,75	14,13	2,28	1,27	2,38	3,86	2,95	2,09	4,56
Ev eşyası	7,17	9,09	6,59	5,96	3,28	2,29	8,36	2,71	1,53	-0,11	1,74	0,10	0,55	5,82
Sağlık	7,52	8,06	1,98	-0,20	0,21	1,52	5,70	0,90	1,25	-2,19	-0,13	1,32	2,57	1,84
Ulaştırma	15,47	16,92	16,83	12,20	9,12	9,95	12,42	4,12	3,10	3,03	1,44	1,27	3,88	5,35
Haberleşme	1,05	1,57	1,82	2,22	3,15	2,75	3,27	0,36	0,35	0,10	1,40	1,27	-0,04	0,60
Eğlence ve kültür	9,91	7,62	6,92	5,70	3,01	4,48	4,17	0,56	2,46	5,04	-2,33	-2,00	3,93	4,72
Eğitim	16,78	17,80	12,37	7,20	7,92	7,95	7,42	-0,55	1,02	4,54	2,08	0,11	1,05	4,02
Lokanta, oteller	13,33	14,53	14,59	14,91	13,89	13,82	14,23	3,68	3,92	2,80	3,75	2,76	3,85	3,16
Çeşitli mal ve hizmetler	7,74	7,06	5,65	6,79	13,05	18,30	20,15	-1,05	1,89	1,13	4,73	4,75	6,63	2,71

Kaynak: TÜİK

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibarıyla en yüksek oranlı fiyat artışı % 31,17 ile alkollü içecekler ve tütün harcamalarında görülürken, onu % 13,82 ile lokanta ve oteller, % 11,75 ile konut harcamalarındaki artış takip etmiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibarıyla en yüksek oranlı fiyat artışı % 15,65 ile alkollü içecekler ve tütün harcamalarında görülürken, onu % 14,23 ile lokanta ve oteller, % 14,13 ile konut harcamalarındaki artış takip etmiştir.

E. PARA - KREDİ - MEVDUAT

2006 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 33,5'lik artışla 20.206,9 milyon YTL'ye, M1 para arzı % 32,7'lik artışla 40.389,6 milyon YTL'ye, M2 para arzı % 41,8'lik artışla 162.212,2 milyon YTL'ye yükselmiştir (Tablo 21-22).

TABLO: 21
PARA ARZLARI

(Bin YTL)									
Yıllar	Aylar	Emisyon Hacmi		Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Yıl Sonuna Göre	Yıl Sonuna Göre	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre	Yıl Sonuna Göre	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre	Yıl Sonuna Göre
		Değer	Değişim (%)	Değer	%	Değişim (%)	Değer	%	Değişim (%)
2005	Ocak	13.982.396	3,8	27.117.195	-8,0	-8,0	106.529.611	-2,6	-2,6
	Şubat	14.060.518	4,4	28.596.041	5,5	-3,0	109.440.622	2,7	0,1
	Mart	15.141.887	12,5	30.443.455	6,5	3,3	114.424.642	4,6	4,6
	Nisan	15.919.872	18,2	32.080.045	5,4	8,9	118.847.204	3,9	8,7
	Mayıs	15.948.699	18,4	30.975.326	-3,4	5,1	120.912.787	1,7	10,6
	Haziran	16.649.465	23,6	33.025.680	6,6	12,1	125.400.601	3,7	14,7
	Temmuz	17.396.593	29,2	34.410.814	4,2	16,8	131.265.515	4,7	20,0
	Ağustos	17.961.039	33,4	35.457.625	3,0	20,3	135.416.350	3,2	23,8
	Eylül	18.601.289	38,1	36.878.576	4,0	25,1	138.725.509	2,4	26,9
	Ekim	19.975.303	48,3	38.326.491	3,9	30,1	143.963.080	3,8	31,7
	Kasım	18.992.149	41,0	36.742.258	-4,1	24,7	146.418.802	1,7	33,9
	Aralık	19.612.019	45,6	41.758.872	13,7	41,7	153.146.146	4,6	40,1
2006	Ocak	19.598.734	-0,1	38.471.537	-7,9	-7,9	150.900.356	-1,5	-1,5
	Şubat	19.239.919	-1,9	38.052.886	-1,1	-8,9	154.734.304	2,5	1,0
	Mart	20.206.897	3,0	40.389.557	6,1	-3,3	162.212.178	4,8	5,9
	Nisan	21.381.469	9,0	41.412.679	2,5	-0,8	165.944.700	2,3	8,4
	Mayıs	22.723.677	15,9	44.189.636	6,7	5,8	173.889.625	4,8	13,5
	Haziran	23.275.667	18,7	45.581.764	3,2	9,2	176.913.206	1,7	15,5
	Temmuz	22.872.117	16,6	42.956.210	-5,8	2,9	172.598.115	-2,4	12,7
	Ağustos	23.529.179	20,0	44.281.401	3,1	6,0	174.826.726	1,3	14,2
	Eylül	23.278.164	18,7	44.600.513	0,7	6,8	176.661.615	1,0	15,4

Kaynak: TCMB

TABLO: 22
PARA ARZLARI

(Bin YTL)

Yıllar	Dönemler	Emisyon Hacmi			Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Değer	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre		Değer	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre		Değer	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre	
			Değişim (%)	Göre Değişim (%)		Değişim (%)	Göre Değişim (%)		Değişim (%)	Göre Değişim (%)
2005	I. Dönem	15.141.887	12,5	25,7	30.443.455	3,3	35,0	114.424.642	4,6	24,5
	II. Dönem	16.649.465	10,0	23,6	33.025.680	8,5	27,5	125.400.601	9,6	28,2
	III. Dönem	18.601.289	11,7	28,1	36.878.576	11,7	31,1	138.725.509	10,6	34,3
	IV. Dönem	19.612.019	5,4	45,6	41.758.872	13,2	41,7	153.146.146	10,4	40,1
2006	I. Dönem	20.206.897	3,0	33,5	40.389.557	-3,3	32,7	162.212.178	5,9	41,8
	II. Dönem	23.275.667	15,2	39,8	45.581.764	12,9	38,0	176.913.206	9,1	41,1
	III. Dönem	23.278.164	0,0	25,1	44.600.513	-2,2	20,9	176.661.615	-0,1	27,3

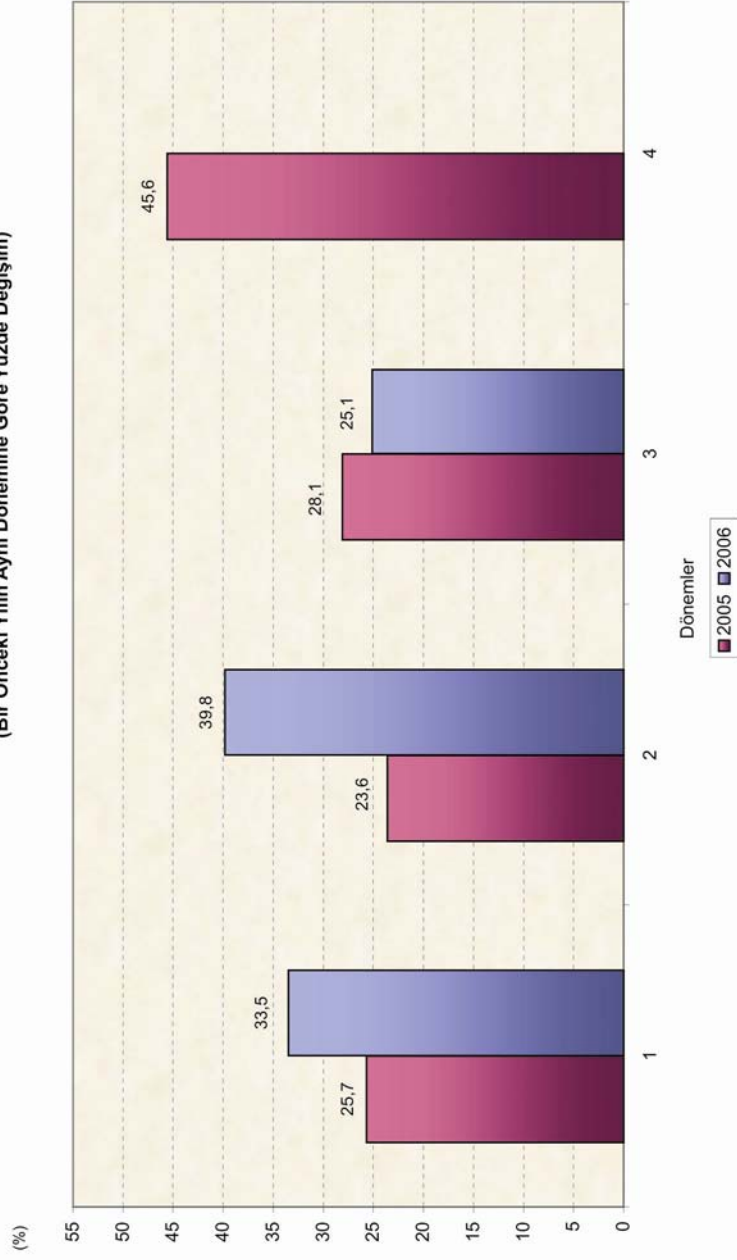
Kaynak: TCMB

Emisyon hacmi ikinci üç aylık dönem sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 39,8'lik artışla 23.275,7 milyon YTL, M1 para arzı % 38'lik artışla 45.581,8 milyon YTL, M2 para arzı % 41,1'lik artışla 176.913,2 milyon YTL olmuştur.

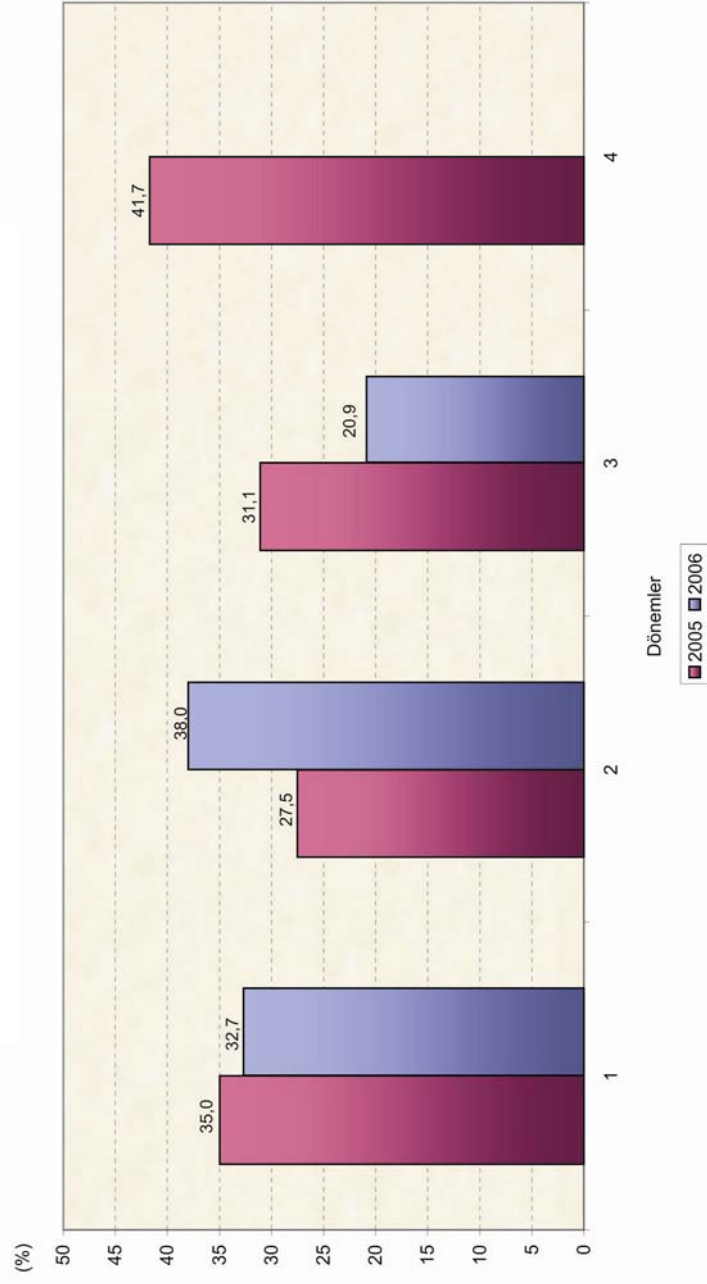
2006 yılının üçüncü üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 25,1'lik artışla 23.278,2 milyon YTL'ye, M1 para arzı % 20,9'luk artışla 44.600,5 milyon YTL'ye, M2 para arzı % 27,3'lük artışla 176.661,6 milyon YTL'ye yükselmiştir.

2005 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda 106.943,2 milyon YTL olan toplam mevduat, 2006 yılının aynı döneminde % 43,5'lik artışla 153.442,1 milyon YTL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde banka kredileri geçen yılın aynı dönemine göre % 58,7'lik artışla 82.348,2 milyon YTL'den 130.711,5 milyon YTL'ye yükselmiştir. (Tablo 23-24).

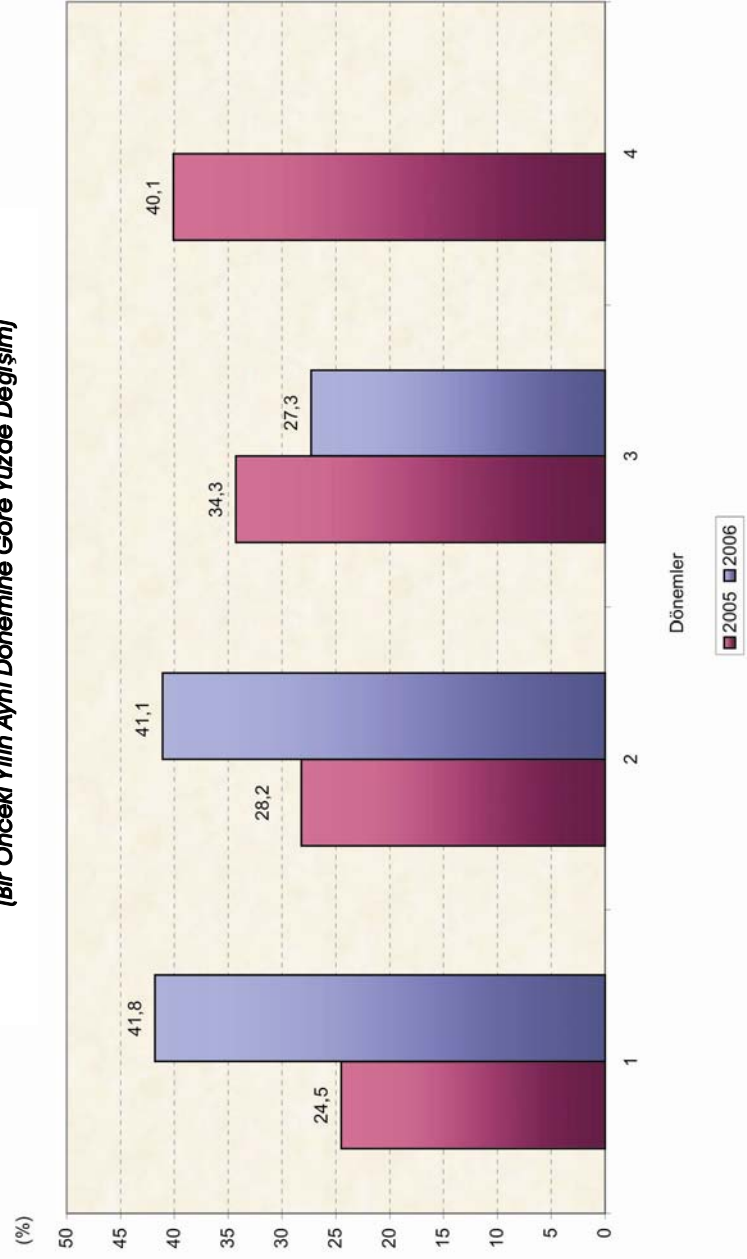
Grafik: 5 EMİSYON HACMİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 6 PARA ARZI (M1)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 7 PARA ARZI (M2)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 23
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

(Bin YTL)					
Yıllar	Aylar	Mevduat (1)		Banka Kredileri (2)	
		Değer	Aylık Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim (%)
2005	Ocak	100.406.761	-2,7	77.280.816	-1,2
	Şubat	102.890.098	2,5	79.281.401	2,6
	Mart	106.943.169	3,9	82.348.193	3,9
	Nisan	111.425.815	4,2	88.486.977	7,5
	Mayıs	115.641.393	3,8	92.724.123	4,8
	Haziran	116.782.452	1,0	94.058.913	1,4
	Temmuz	123.008.664	5,3	98.868.200	5,1
	Ağustos	128.175.300	4,2	103.348.175	4,5
	Eylül	129.861.103	1,3	107.361.145	3,9
	Ekim	132.712.337	2,2	109.397.718	1,9
	Kasım	136.291.046	2,7	111.724.697	2,1
	Aralık	145.191.416	6,5	120.994.175	8,3
2006	Ocak	143.600.519	-1,1	119.915.296	-0,9
	Şubat	145.128.902	1,1	121.759.462	1,5
	Mart	153.442.126	5,7	130.711.497	7,4
	Nisan	155.177.477	1,1	135.095.016	3,4
	Mayıs	164.386.313	5,9	147.695.743	9,3
	Haziran	166.422.119	1,2	154.374.588	4,5
	Temmuz	160.408.111	-3,6	153.972.774	-0,3
	Ağustos	161.868.127	0,9	155.044.769	0,7
	Eylül	165.034.715	2,0	160.542.414	3,5

Kaynak: TCMB

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

TABLO: 24
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

(Bin YTL)							
Yıllar	Dönemler	Mevduat (1)			Banka Kredileri (2)		
		Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)	Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)
2005	I. Dönem	106.943.169	3,6	23,8	82.348.193	5,2	54,1
	II. Dönem	116.782.452	9,2	29,9	94.058.913	14,2	46,4
	III. Dönem	129.861.103	11,2	37,3	107.361.145	14,1	54,6
	IV. Dönem	145.191.416	11,8	40,6	120.994.175	12,7	54,6
2006	I. Dönem	153.442.126	5,7	43,5	130.711.497	8,0	58,7
	II. Dönem	166.422.119	8,5	42,5	154.374.588	18,1	64,1
	III. Dönem	165.034.715	-0,8	27,1	160.542.414	4,0	49,5

Kaynak: TCMB

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

İkinci üç aylık dönem sonunda toplam mevduat 2005 yılının aynı dönemine göre % 42,5'lik artışla 166.422,1 milyon YTL, banka kredileri de % 64,1'lik artışla 154.374,6 milyon YTL olmuştur.

Toplam mevduat üçüncü üç aylık dönem sonunda 2005 yılının aynı dönemine göre % 27,1'lik artışla 165.034,7 milyon YTL, banka kredileri de % 49,5'lik artışla 160.542,4 milyon YTL olmuştur.

Brüt uluslararası rezervler 2006 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 41,9'luk artışla 82.207 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde bankalar+katılım bankaları döviz rezervleri % 18,8'lik artışla 21.748 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 53,4'lük artışla 58.283 milyon dolara ve altın rezervleri % 33,1'lik artışla 2.176 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 25).

TABLO: 25
ULUSLARARASI REZERVLER

	2005				2006		
	I	II	III	IV	I	II	III
Altın	1.635	1.596	1.767	1.915	2.176	2.266	2.242
Bir Önceki Döneme	0,0	-2,4	10,7	8,4	13,6	4,1	-1,1
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	4,9	1,0	19,9	17,1	33,1	42,0	26,9
Dönemine Göre Değişim (%)							
Merkez Bankası	38.000	39.237	41.769	50.518	58.283	56.732	58.526
Bir Önceki Döneme	5,5	3,3	6,5	20,9	15,4	-2,7	3,2
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	16,7	21,2	22,0	40,3	53,4	44,6	40,1
Dönemine Göre Değişim (%)							
Bankalar + Katılım Bankaları	18.301	19.953	25.237	22.633	21.748	24.306	28.238
Bir Önceki Döneme	-13,3	9,0	26,5	-10,3	-3,9	11,8	16,2
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	47,8	43,8	43,3	7,2	18,8	21,8	11,9
Dönemine Göre Değişim (%)							
Toplam Brüt Rezerv	57.936	60.786	68.773	75.066	82.207	83.304	89.006
Bir Önceki Döneme	-1,4	4,9	13,1	9,2	9,5	1,3	6,8
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	24,6	27,1	29,0	27,8	41,9	37,0	29,4
Dönemine Göre Değişim (%)							

Kaynak: TCMB

2006 yılının ikinci üç aylık dönemi sonunda brüt uluslararası rezervler geçen yılın aynı dönemine göre % 37'lik artışla 83.304 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde bankalar+katılım bankaları rezervleri % 21,8'lik artışla 24.306 milyon dolar, Merkez Bankası döviz rezervleri % 44,6'lık artışla 56.732 milyon dolar, altın rezervleri de % 42'lik artışla 2.266 milyon dolar olmuştur.

Üçüncü üç aylık dönem sonunda brüt uluslararası rezervler geçen yılın aynı dönemine göre % 29,4'lük artışla 89.006 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde bankalar+katılım bankaları rezervleri % 11,9'luk artışla 28.238 milyon dolar, Merkez Bankası döviz rezervleri % 40,1'lik artışla 58.526 milyon dolar, altın rezervleri de % 26,9'luk artışla 2.242 milyon dolar olmuştur.

F. KAMU MALİYESİ

2005 yılında 2004 yılına göre konsolide bütçe gelirleri % 24,6 artarak 137.980,9 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 3,6 artarak 146.097,6 milyon YTL'ye yükselmiş, bütçe açığı % 73,2 azalarak 8.116,6 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2006 yılı başında uygulamaya giren Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile konsolide bütçe sistemi bırakılarak, merkezi yönetim bütçesi sistemine geçilmiştir. Bütçenin kapsamı, kapsanan kurum ve gelir-harcama detayları bakımından genişletilmiştir. Merkezi yönetim bütçesi; genel bütçe, özel bütçe ve düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesinden oluşmuştur.

2006 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda merkezi yönetim bütçesi gelirleri 128.038,6 milyon YTL, merkezi yönetim bütçesi giderleri 129.423,3 milyon YTL olurken, bütçe 1.384,7 milyon YTL açık vermiştir (Tablo 26).

TABLO: 26
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ

	(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL) 2006		
	Merkezi Yönetim Giderleri	Merkezi Yönetim Gelirleri	Bütçe Dengesi
Genel Bütçe	128.626.437	125.392.851	-3.233.586
Özel Bütçeler	6.499.105	6.806.896	307.791
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	841.733	1.047.002	205.269
Hazine Yardımı	-5.981.453	-4.645.663	1.335.790
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelir Fazlası	-562.497	-562.497	0
Merkezi Yönetim Bütçesi	129.423.325	128.038.589	-1.384.736

Kaynak: MB

a. Harcamalar

2006 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda merkezi yönetim bütçe harcamaları 129.423,3 milyon YTL olmuştur. Bunun 37.627 milyon YTL'lik kısmını faiz harcamaları, 91.796,3 milyon YTL'lik kısmını da faiz dışı harcamalar oluşturmuştur (Tablo 27).

TABLO: 27
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HARCAMALARI

(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL)		
Harcama Türü	2006	Pay(%)
Harcamalar	129.423.325	100,0
Faiz Hariç Harcamalar	91.796.325	70,9
Personel Giderleri	28.201.025	21,8
Sos. Güt. Kur. Devlet Primi	3.559.145	2,8
Mal ve Hizmet Alımları	11.119.249	8,6
Cari Transferler	37.802.350	29,2
Sermaye Giderleri	6.042.183	4,7
Sermaye Transferleri	2.016.928	1,6
Borç Verme	3.055.445	2,4
Yedek Ödenekler	0	0
Faiz Harcamaları	37.627.000	29,1
İç Borç Faizi	32.295.684	25,0
Dış Borç Faizi	5.150.206	4,0
Diğer	181.110	0,1

Kaynak: MB

Merkezi yönetim bütçe harcamaları içinde personel giderlerinin payı % 21,8, cari transferlerin payı % 29,2, iç borç faizi ödemelerinin payı % 25, dış borç faizi ödemelerinin payı da % 4 olmuştur.

b. Gelirler

2006 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda merkezi yönetim bütçe gelirleri 128.038,6 milyon YTL olmuştur. Merkezi yönetim bütçe gelirleri içinde vergi gelirlerinin payı % 79,7, vergi dışı gelirlerin payı % 17,2, sermaye gelirlerinin payı % 0,2, özel gelirler ile alınan bağış ve yardımların payı % 0,4, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin payı % 1,7, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin payı da % 0,8 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 28).

TABLO: 28
MERKEZİ YÖNETİM GELİRLERİ

Gelir Türü	(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL)	
	2006	Pay (%)
Gelirler	128.038.589	100,0
Genel Bütçe Gelirleri	124.830.354	97,5
Vergi Gelirleri	102.005.960	79,7
Vergi Dışı Gelirler	22.032.732	17,2
Sermaye Gelirleri	251.899	0,2
Özel Gelirler ile Alınan Bağış ve Yardımlar	539.763	0,4
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	2.161.233	1,7
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	1.047.002	0,8

Kaynak: MB

c. Bütçe Açığı

2006 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda merkezi yönetim bütçesi 1.384,7 milyon YTL açık verirken, bütçe nakit açığı da 2.828,9 milyon YTL olmuştur (Tablo 29).

TABLO: 28
MERKEZİ YÖNETİM NAKİT DENGESİ

	(Bin YTL)	
	2005 Yıl Sonu	2006 Eylül Sonu
Bütçe Dengesi	-8.116.629	-1.384.736
Borçlar	6.023.230	-1.250.106
Bütçe Emanetleri	352.640	-692.193
Emanetler	250.931	994.353
Ödenecek Vergi ve Fonlar	-119.635	-41.083
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	2.280	6.363
Fonlar ve Kamu İdareleri Payları	841.791	-888.539
Ödenecek Çekler	1.081.938	-710.524
Diğer	3.613.285	81.517
Alacaklar	-6.625.209	-194.105
Nakit Dengesi	-8.718.608	-2.828.947

Kaynak: MB

G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

2005 yılında ihracat 2004 yılına göre % 16,3 artarak 73.476 milyon dolara, ithalat % 19,7 artarak 116.774 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 18,4 artarak 190.250 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 26 artarak 43.298 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 64,8'den % 62,9'a gerilemiştir.

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde ihracat 2005 yılının aynı dönemine göre % 14,1 artarak 61.062 milyon dolara, ithalat % 18,5 artarak 101.141 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde dış ticaret hacmi % 16,8 artarak 162.203 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 26 artarak 40.079 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 62,7'den % 60,4'e gerilemiştir (Tablo 30).

TABLO: 30
DIŞ TİCARET

(Milyon \$)									
Yıllar	Aylar	İHRACAT				İTHALAT			
		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı	
		Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)	Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)
2005	Ocak	4.997	8,2	4.997	8,2	7.220	14,1	7.220	14,1
	Şubat	5.652	54,2	10.649	28,5	8.324	35,6	15.544	24,7
	Mart	6.592	26,3	17.241	27,7	10.196	20,6	25.740	23,0
	Nisan	6.128	20,8	23.369	25,8	9.595	21,0	35.335	22,5
	Mayıs	5.977	15,6	29.346	23,6	9.812	22,8	45.147	22,5
	Haziran	6.039	14,3	35.385	21,9	9.947	17,5	55.094	21,6
	Temmuz	5.763	2,3	41.148	18,7	9.596	9,9	64.690	19,7
	Ağustos	5.553	17,9	46.701	18,6	10.272	30,3	74.962	21,1
	Eylül	6.814	20,5	53.515	18,9	10.366	22,1	85.328	21,2
	Ekim	6.772	15,4	60.287	18,5	10.090	24,8	95.418	21,6
	Kasım	5.943	3,6	66.230	17,0	9.673	12,9	105.091	20,7
	Aralık	7.246	10,8	73.476	16,3	11.683	11,5	116.774	19,7
2006 (*)	Ocak	5.132	2,7	5.132	2,7	8.140	12,7	8.140	12,7
	Şubat	6.056	7,1	11.188	5,1	9.797	17,7	17.937	15,4
	Mart	7.404	12,3	18.592	7,8	11.586	13,6	29.523	14,7
	Nisan	6.438	5,1	25.030	7,1	11.577	20,7	41.100	16,3
	Mayıs	7.016	17,4	32.046	9,2	12.378	26,2	53.478	18,5
	Haziran	7.794	29,1	39.840	12,6	12.169	22,3	65.647	19,2
	Temmuz	7.023	21,9	46.863	13,9	11.516	20,0	77.163	19,3
	Ağustos	6.723	21,1	53.586	14,7	11.921	16,1	89.084	18,8
	Eylül	7.476	9,7	61.062	14,1	12.057	16,3	101.141	18,5

Kaynak: TÜİK

(*): Geçici

a. İhracat

İhracat 2006 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 14,1'lik artışla 53.515,4 milyon dolardan 61.062,4 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 31).

TABLO: 31
SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2005		2006 (*)		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	Değişim (%)
Genel Toplam	53.515.375	100,0	61.062.373	100,0	14,1
Tarım ve Ormancılık	2.171.517	4,1	2.332.285	3,8	7,4
Balıkçılık	96.804	0,2	72.483	0,1	-25,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	589.570	1,1	819.898	1,3	39,1
İmalat	50.366.153	94,1	57.475.196	94,1	14,1
Diğer	291.331	0,5	362.511	0,6	24,4

Kaynak: TÜİK

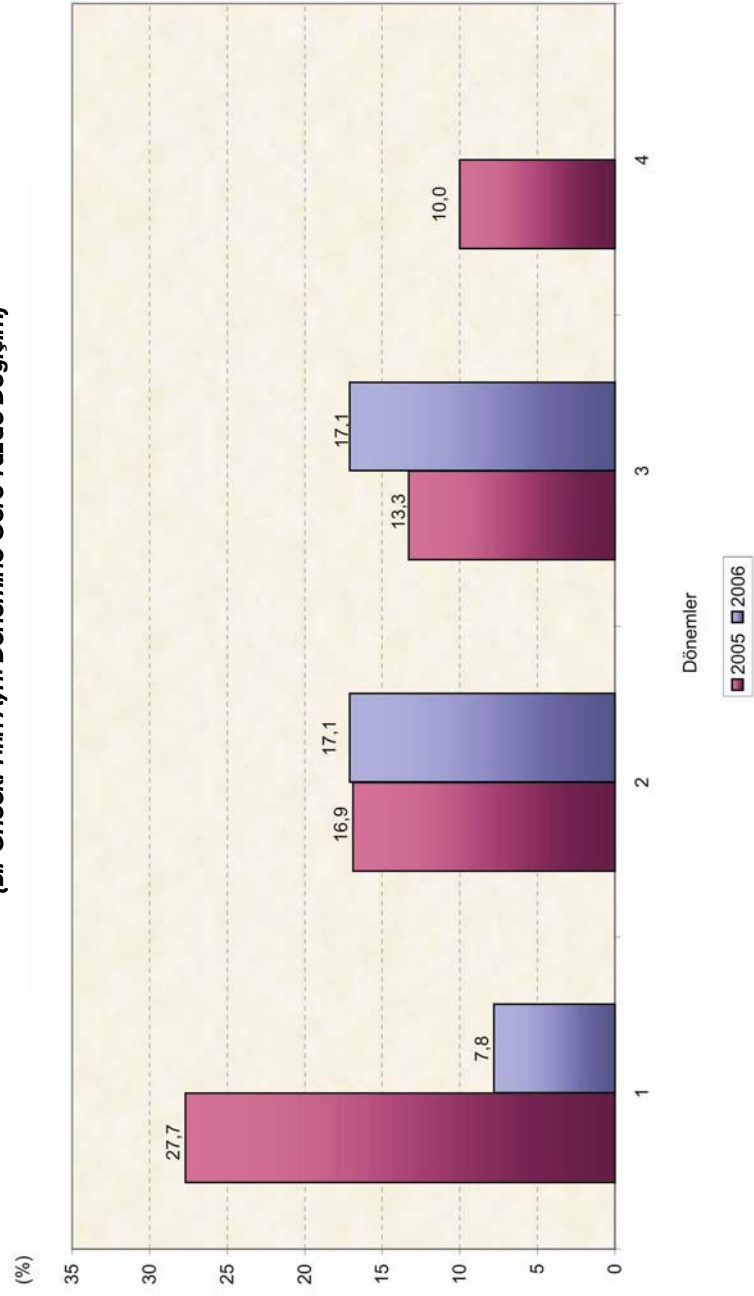
(*): Geçici

Tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı % 7,4'lük artışla 2.332,3 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı % 39,1'lik artışla 819,9 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ihracatı % 14,1'lik artışla 57.475,2 milyon dolara yükselirken, balıkçılık ürünleri ihracatı % 25,1'lik düşüşle 72,5 milyon dolara gerilemiştir.

Toplam ihracatın % 3,8'i tarım ve ormancılık ürünleri, % 0,1'i balıkçılık ürünleri, % 1,3'ü madencilik ve taşocakçılığı ürünleri, % 94,1'i imalat sanayi ürünleri, % 0,6'sı da bunların dışında kalan ürünlerin ihracatından oluşmuştur.

Yatırım malları ihracatı % 11,8'lik artışla 6.563,9 milyon dolara, ara malları ihracatı % 22,6'lık artışla 27.199,5 milyon dolara, tüketim malları ihracatı % 6,5'lik artışla 26.881,5 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ihracatı da % 94,8'lik artışla 417,4 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 32).

Grafik: 8 İHRACAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 32
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2005		2006 (*)		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	Değişim (%)
Genel Toplam	53.515.375	100,0	61.062.373	100,0	14,1
Yatırım (Sermaye) Malları	5.869.758	11,0	6.563.942	10,7	11,8
Ara (Ham Madde) Malları	22.190.507	41,5	27.199.522	44,5	22,6
Tüketim Malları	25.240.860	47,2	26.881.515	44,0	6,5
Diğer	214.250	0,4	417.394	0,7	94,8

Kaynak: TÜİK

(*): Geçici

Toplam ihracat içinde yatırım mallarının payı % 10,7, ara mallarının payı % 44,5, tüketim mallarının payı % 44, bunların dışında kalan malların payı da % 0,7 olmuştur.

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde yapılan toplam 61.062,4 milyon dolarlık ihracatın 31.751,4 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerine, 2.137,8 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerine, 27.173,2 milyon dolarlık kısmı da diğer ülkelere yapılmıştır (Tablo 33).

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde % 52 olan Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı 2006 yılının aynı döneminde değişmezken, Türkiye Serbest Bölgelerine yapılan ihracatın payı % 4,1'den % 3,5'e gerilemiş, diğer ülkelere yapılan ihracatın payı % 43,9'dan % 44,5'e yükselmiştir.

TABLO: 33
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

(Bin \$)					
	Ocak-Eylül				Değişim (%)
	2005		2006 (*)		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
GENEL TOPLAM	53.515.375	100,0	61.062.373	100,0	14,1
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	27.831.518	52,0	31.751.365	52,0	14,1
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	26.070.104	48,7	29.601.268	48,5	13,5
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	1.761.413	3,3	2.150.097	3,5	22,1
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	2.201.312	4,1	2.137.827	3,5	-2,9
C- DİĞER ÜLKELER	23.482.546	43,9	27.173.180	44,5	15,7
1- Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	6.302.222	11,8	8.163.050	13,4	29,5
2- Afrika Ülkeleri	2.734.829	5,1	3.259.231	5,3	19,2
3- Amerika Ülkeleri	4.449.139	8,3	4.691.256	7,7	5,4
4- Asya Ülkeleri	9.708.215	18,1	10.707.321	17,5	10,3
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	198.985	0,4	212.470	0,3	6,8
6- Diğer Ülkeler	89.157	0,2	139.852	0,2	56,9
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	32.285.752	60,3	36.669.051	60,1	13,6
EFTA Ülkeleri	553.760	1,0	914.975	1,5	65,2
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	6.199.418	11,6	7.974.114	13,1	28,6
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	1.934.267	3,6	2.288.176	3,7	18,3
Bağımsız Devletler Topluluğu	3.618.059	6,8	4.739.911	7,8	31,0
Türk Cumhuriyetleri	1.026.734	1,9	1.359.244	2,2	32,4
İslam Konferansı Teşkilatı	9.610.044	18,0	10.464.093	17,1	8,9

Kaynak: TÜİK

(*): Geçici

b. İthalat

İthalat 2006 yılının Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 18,5'lik artışla 85.328,6 milyon dolardan 101.140,7 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 34).

TABLO: 34
SEKTÖRLERE GÖRE İTHALAT

					(Bin \$)
	Ocak-Eylül				Değişim (%)
	2005		2006 (*)		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	85.328.633	100,0	101.140.677	100,0	18,5
Tarım ve Ormancılık	2.169.188	2,5	2.174.212	2,1	0,2
Balıkçılık	17.676	0,0	22.773	0,0	28,8
Madencilik ve Taşocakçılığı	11.340.883	13,3	15.854.567	15,7	39,8
İmalat	69.158.956	81,1	80.076.909	79,2	15,8
Diğer	2.641.929	3,1	3.012.215	3,0	14,0

Kaynak: TÜİK

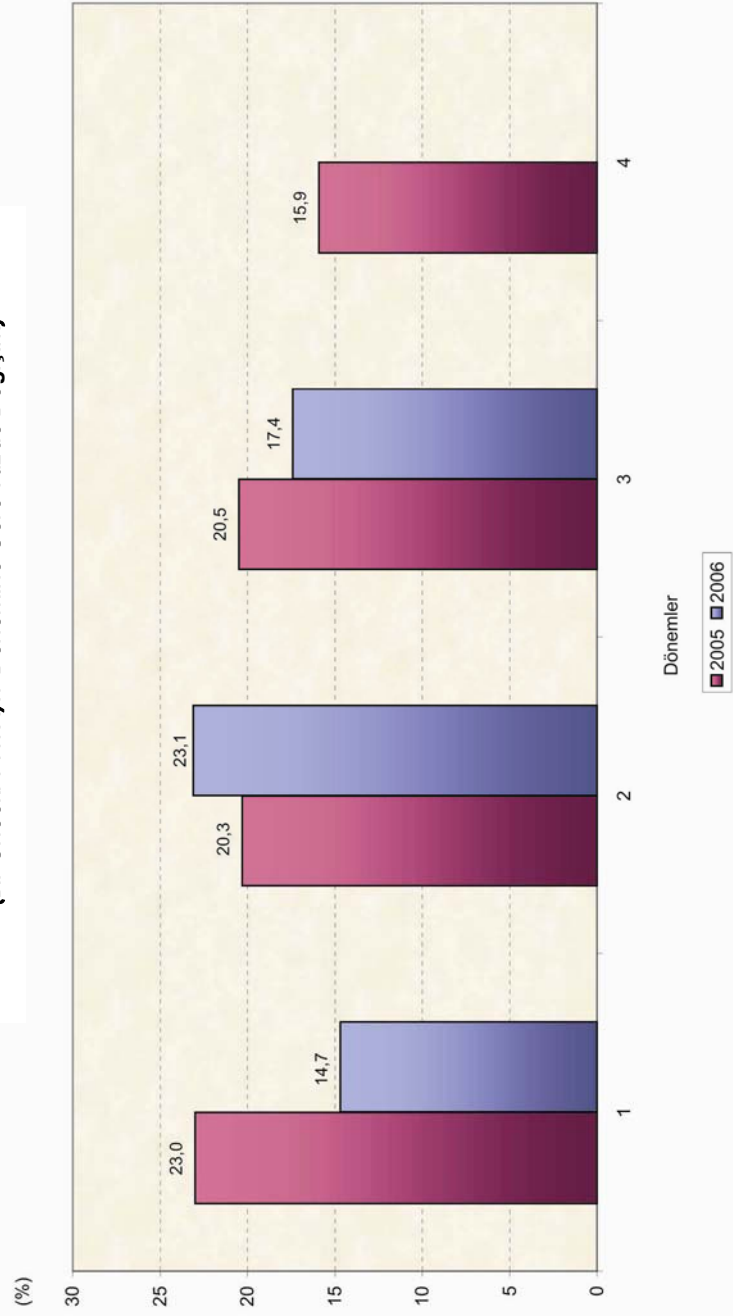
(*): Geçici

Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı % 0,2'lik artışla 2.174,2 milyon dolara, balıkçılık ürünleri ithalatı % 28,8'lik artışla 22,8 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ithalatı % 39,8'lik artışla 15.854,6 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ithalatı % 15,8'lik artışla 80.076,9 milyon dolara yükselmiştir.

Toplam ithalatın % 2,1'ini tarım ve ormancılık ürünleri, % 15,7'sini madencilik ve taşocakçılığı ürünleri, % 79,2'sini imalat sanayi ürünleri, % 3'ünü de bunların dışında kalan ürünlerin ithalatı oluşturmuştur.

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde yatırım malları ithalatı % 10,7'lik artışla 16.055,5 milyon dolara, ara malları ithalatı % 20'lik artışla 72.657,4 milyon dolara, tüketim malları ithalatı % 22,1'lik artışla 12.067 milyon dolara yükselirken, bunların dışında kalan malların ithalatı % 14'lük düşüşle 360,8 milyon dolara gerilemiştir (Tablo 35).

Grafik: 9 İTHALAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 35
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2005		2006 (*)		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	85.328.633	100,0	101.140.677	100,0	18,5
Yatırım (Sermaye) Malları	14.500.442	17,0	16.055.488	15,9	10,7
Ara (Ham Madde) Malları	60.529.003	70,9	72.657.376	71,8	20,0
Tüketim Malları	9.879.564	11,6	12.067.049	11,9	22,1
Diğer	419.624	0,5	360.764	0,4	-14,0

Kaynak: TÜİK

(*): Geçici

Toplam ithalat içinde yatırım mallarının payı % 15,9, ara mallarının payı % 71,8, tüketim mallarının payı % 11,9, bunların dışında kalan malların payı da % 0,4 olmuştur.

2006 yılının Ocak-Eylül döneminde yapılan toplam 101.140,7 milyon dolarlık ithalatın 39.978,3 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerinden, 655,9 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerinden, 60.506,5 milyon dolarlık kısmı diğer ülkelerden yapılmıştır (Tablo 36).

TABLO: 36
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2005		2006 (*)		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
GENEL TOPLAM	85.328.633	100,0	101.140.677	100,0	18,5
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	35.972.906	42,2	39.978.261	39,5	11,1
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	33.271.596	39,0	36.933.086	36,5	11,0
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	2.701.310	3,2	3.045.175	3,0	12,7
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	552.684	0,6	655.879	0,6	18,7
C- DİĞER ÜLKELER	48.803.043	57,2	60.506.537	59,8	24,0
1- Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	17.673.211	20,7	21.695.693	21,5	22,8
2- Afrika Ülkeleri	4.259.891	5,0	5.398.797	5,3	26,7
3- Amerika Ülkeleri	5.910.066	6,9	6.461.064	6,4	9,3
4- Asya Ülkeleri	20.607.538	24,2	26.628.139	26,3	29,2
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	239.851	0,3	237.451	0,2	-1,0
6- Diğer Ülkeler	112.486	0,1	85.393	0,1	-24,1
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	48.898.198	57,3	53.139.917	52,5	8,7
EFTA Ülkeleri	3.647.725	4,3	3.521.419	3,5	-3,5
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	14.689.025	17,2	19.342.694	19,1	31,7
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	3.559.947	4,2	6.169.055	6,1	73,3
Bağımsız Devletler Topluluğu	12.313.229	14,4	16.551.036	16,4	34,4
Türk Cumhuriyetleri	880.405	1,0	1.378.695	1,4	56,6
İslam Konferansı Teşkilatı	10.404.585	12,2	14.218.674	14,1	36,7

Kaynak: TÜİK

(*): Geçici

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde % 42,2 olan Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalatın toplam ithalat içindeki payı 2006 yılının aynı döneminde % 39,5'e düşerken, Türkiye Serbest Bölgelerinden yapılan ithalatın % 0,6'lık payı değişmemiş, diğer ülkelerden yapılan ithalatın payı ise % 57,2'den % 59,8'e yükselmiştir.

c. Döviz Kurları

2005 yılında bir önceki yıla göre Amerikan Doları nominal olarak % 5,7, reel olarak % 10,9 değer kaybederken, Euro nominal olarak % 5,5, reel olarak % 10,7 değer kaybetmiştir (Tablo 37).

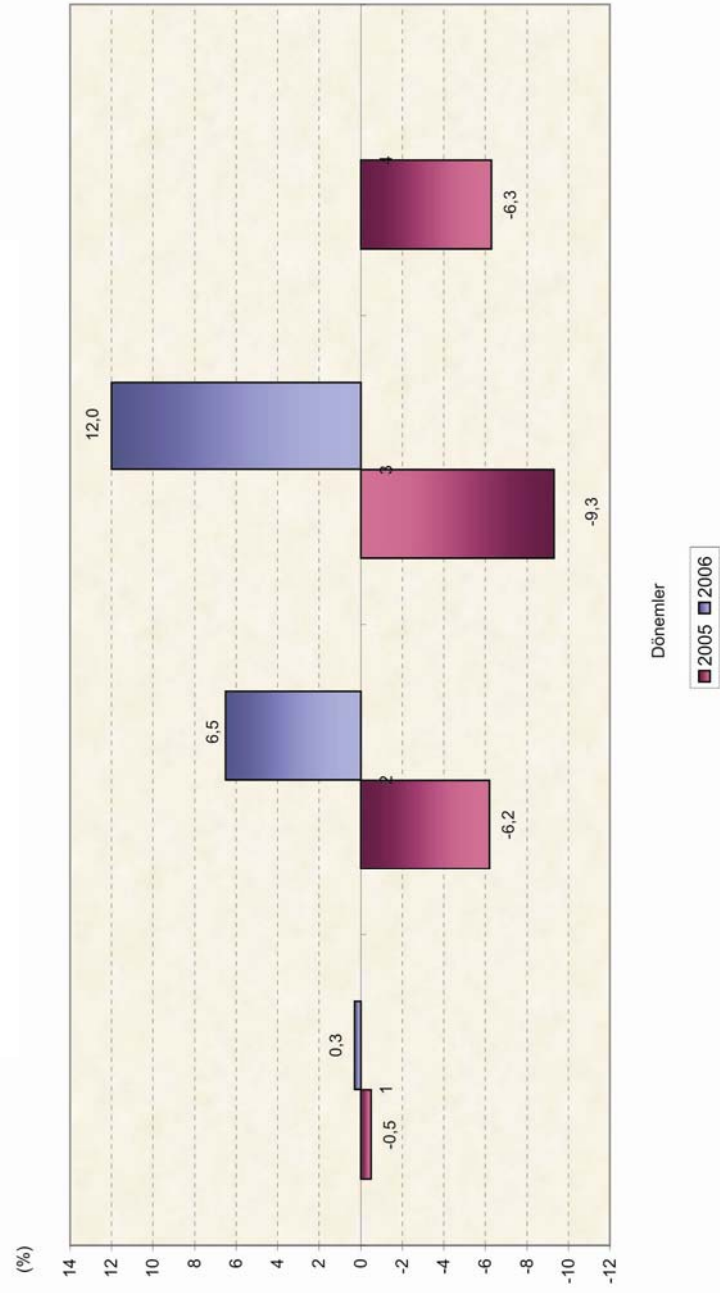
TABLO: 37
DÖVİZ KURLARI
(Aylık Ortalama)

Yıllar	Aylar	ABD Doları \$	Euro €	ÜFE		Nominal Değişim		Reel Değişim	
				2003=100	Değişim	\$	€	\$	€
2005	Ocak	1,35004	1,77874	118,64	-0,4	-3,1	-4,7	-2,7	-4,3
	Şubat	1,31016	1,70398	118,77	0,1	-3,0	-4,2	-3,1	-4,3
	Mart	1,30496	1,72190	120,27	1,3	-0,4	1,1	-1,6	-0,2
	Nisan	1,35351	1,75201	121,72	1,2	3,7	1,7	2,5	0,5
	Mayıs	1,36505	1,73756	121,96	0,2	0,9	-0,8	0,7	-1,0
	Haziran	1,35468	1,65011	121,38	-0,5	-0,8	-5,0	-0,3	-4,6
	Temmuz	1,33273	1,60305	120,48	-0,7	-1,6	-2,7	-0,9	-2,0
	Ağustos	1,33663	1,64355	121,73	1,0	0,3	2,4	-0,7	1,3
	Eylül	1,33421	1,63645	122,68	0,8	-0,2	-0,4	-1,0	-1,2
	Ekim	1,35120	1,62422	123,52	0,7	1,3	-0,7	0,6	-1,4
	Kasım	1,35369	1,59550	122,35	-0,9	0,2	-1,8	1,1	-0,8
	Aralık	1,34571	1,59610	122,30	0,0	-0,6	0,0	-0,5	0,1
2006	Yıllık	1,34105	1,67043	121,32	5,9	-5,7	-5,5	-10,9	-10,7
	Ocak	1,32793	1,60669	124,70	2,0	-1,3	0,7	-3,2	-1,3
	Şubat	1,32016	1,57856	125,02	0,3	-0,6	-1,8	-0,8	-2,0
	Mart	1,32873	1,59618	125,33	0,2	0,6	1,1	0,4	0,9
	Nisan	1,33092	1,62887	127,76	1,9	0,2	2,0	-1,7	0,1
	Mayıs	1,41385	1,80346	131,30	2,8	6,2	10,7	3,4	7,7
	Haziran	1,59285	2,01791	136,58	4,0	12,7	11,9	8,3	7,6
	Temmuz	1,55078	1,96718	137,76	0,9	-2,6	-2,5	-3,5	-3,3
	Ağustos	1,46219	1,87294	136,73	-0,7	-5,7	-4,8	-5,0	-4,1
	Eylül	1,47214	1,87612	136,41	-0,2	0,7	0,2	0,9	0,4

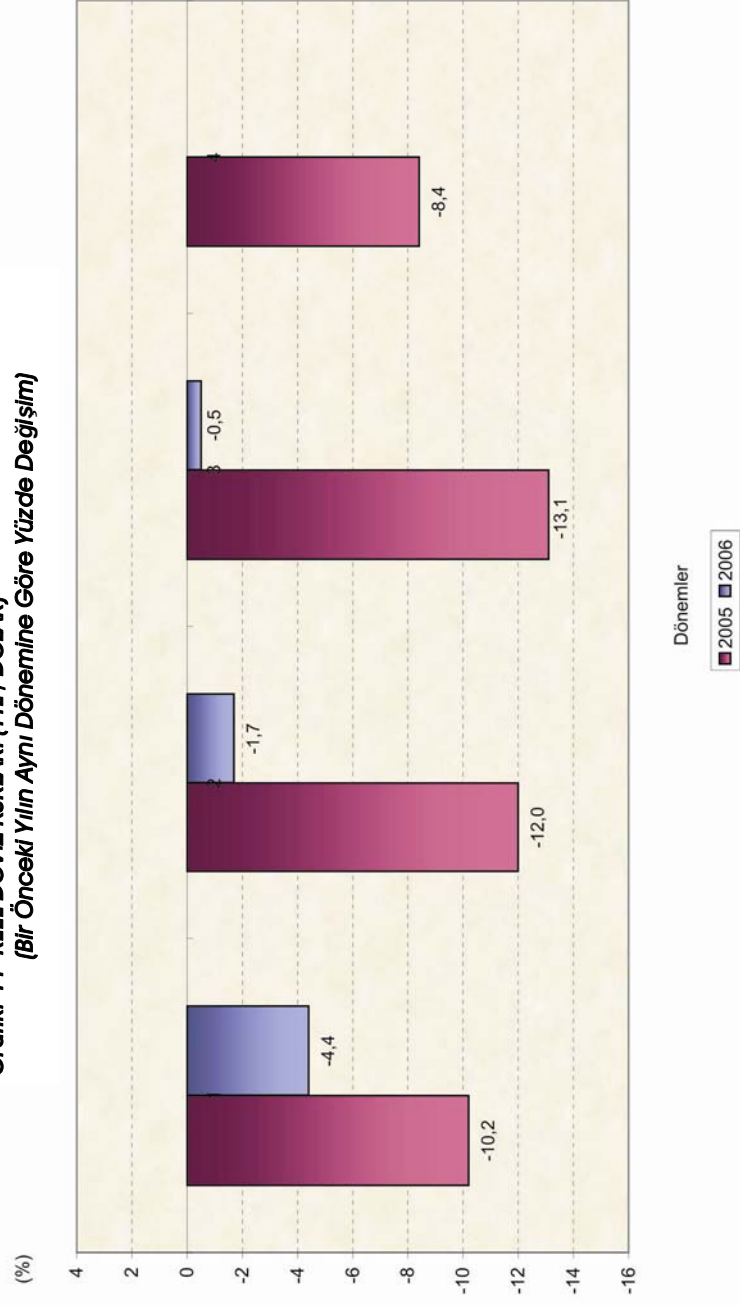
Kaynak: TCMB

Amerikan Doları bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak 2006 yılının Ocak-Mart döneminde % 0,3, Nisan-Haziran döneminde % 6,5, Temmuz-Eylül döneminde % 12 değer kazanmıştır. Reel olarak ise Ocak-Mart döneminde % 4,4, Nisan-Haziran döneminde % 1,7, Temmuz-Eylül döneminde de % 0,5 değer kaybına uğramıştır.

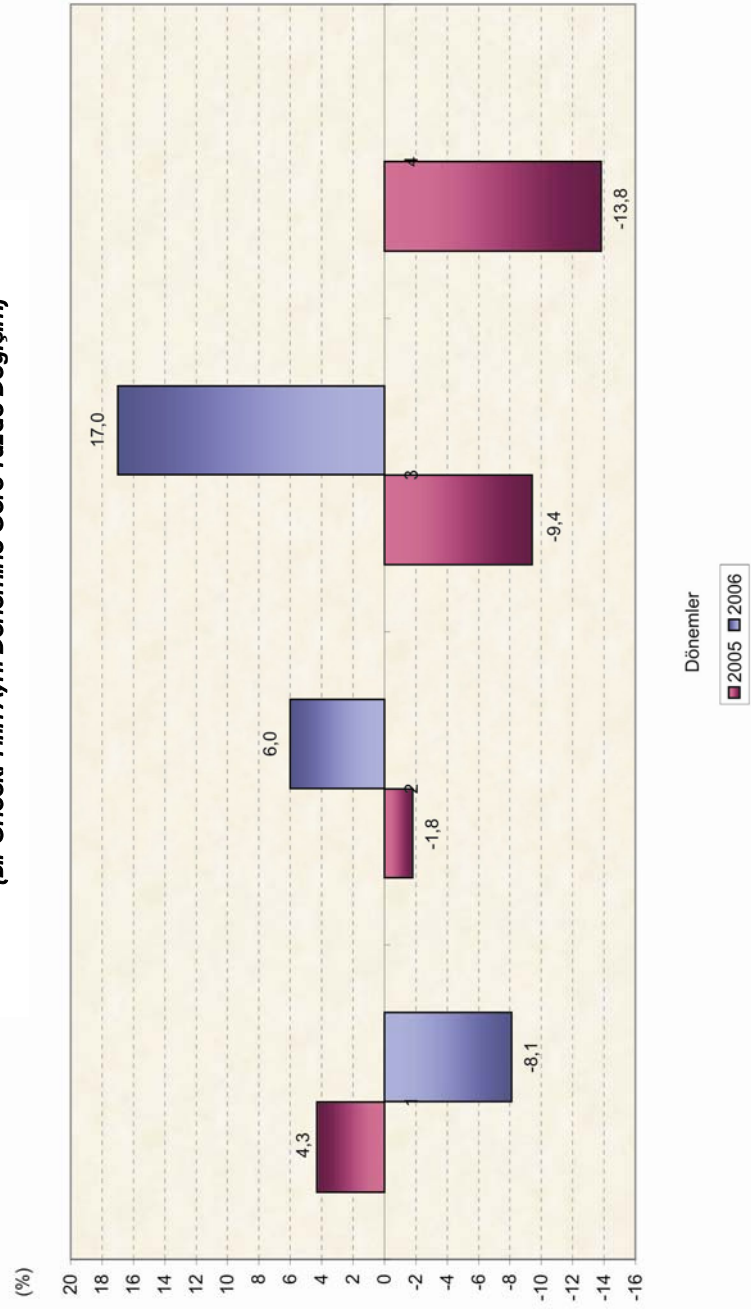
Grafik: 10 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (YTL / DOLAR)
 (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

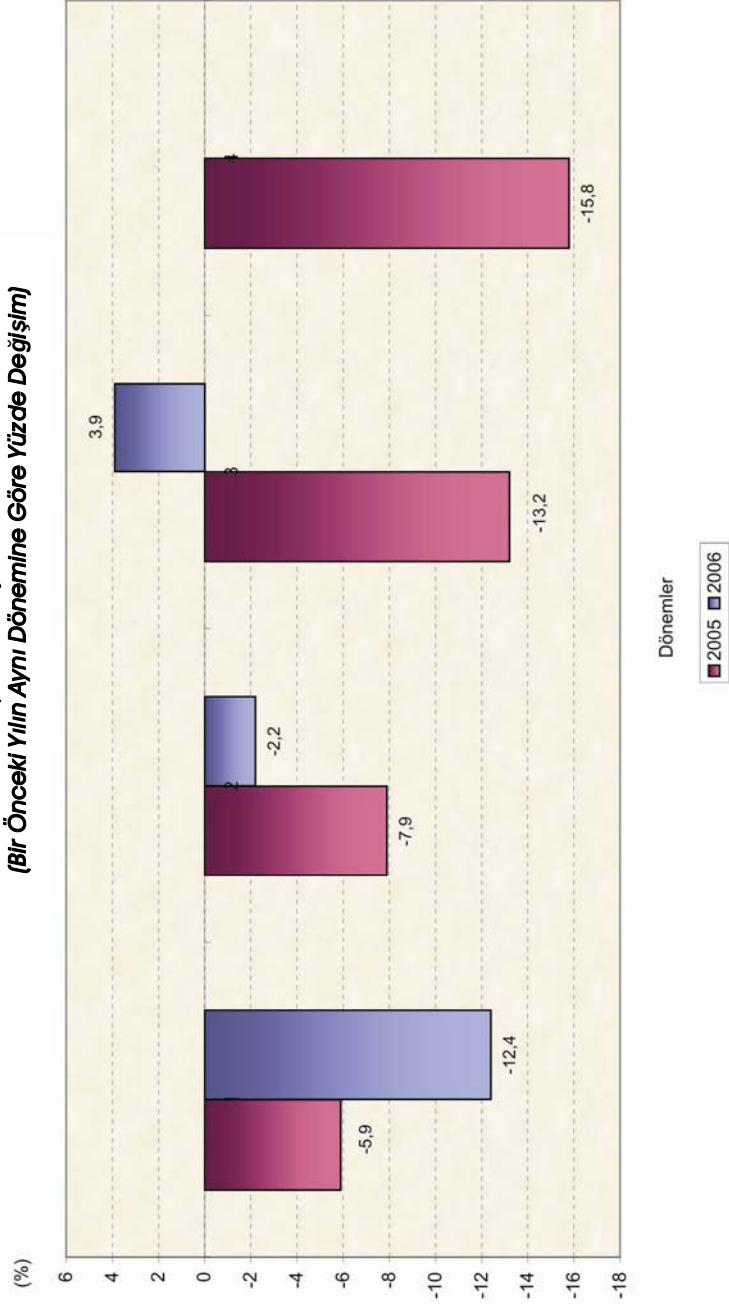
Grafik: 11 REEL DÖVİZ KURLARI (TL / DOLAR)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 12 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (YTL / EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

**Grafik: 13 REEL DÖVİZ KURLARI (YTL / EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)**

Ocak-Mart döneminde nominal olarak % 8,1 değer kaybeden Euro, Nisan-Haziran döneminde % 6, Temmuz-Eylül döneminde % 17 değer kazanmıştır. Reel olarak ise Ocak-Mart döneminde % 12,4, Nisan-Haziran döneminde % 2,2 değer kaybeden Euro, Temmuz-Eylül döneminde % 3,9 değer kazanmıştır.

d. Ödemeler Dengesi

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde 15.871 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2006 yılının aynı döneminde % 61 artarak 25.545 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 38).

TABLO: 38
ÖDEMELER DENGESİ

	(Milyon \$)								
	Yıllık	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ocak-Eylül	
	2005	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)
A. CARİ İŞLEMLER HESABI	-23.157	-6.181	-8.534	-7.014	-10.614	-2.676	-6.397	-15.871	-25.545
İhracat f.o.b.	76.949	17.954	19.544	19.086	22.678	18.943	22.059	55.983	64.281
İthalat f.o.b.	-109.875	-24.197	-28.149	-27.609	-34.482	-28.431	-33.859	-80.237	-96.490
Mal Dengesi	-32.926	-6.243	-8.605	-8.523	-11.804	-9.488	-11.800	-24.254	-32.209
Hizmet Gelirleri	25.849	3.777	3.607	5.568	5.290	10.769	9.601	20.114	18.498
Hizmet Giderleri	-11.883	-2.582	-2.469	-2.813	-2.833	-3.087	-3.094	-8.482	-8.396
Mal ve Hizmet Dengesi	-18.960	-5.048	-7.467	-5.768	-9.347	-1.806	-5.293	-12.622	-22.107
Yatırım Gelirleri	3.684	1.084	1.263	742	951	1.046	1.242	2.872	3.456
Yatırım Giderleri	-9.349	-2.464	-2.649	-2.365	-2.561	-2.370	-2.881	-7.199	-8.091
Mal, Hizmet ve Yatırım Geliri Dengesi	-24.625	-6.428	-8.853	-7.391	-10.957	-3.130	-6.932	-16.949	-26.742
Cari Transferler	1.468	247	319	377	343	454	535	1.078	1.197
B. SERMAYE HESABI									
C. FİNANS HESABI	44.141	10.015	18.466	9.115	7.612	7.417	7.862	26.547	33.940
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-1.078	-126	180	-307	-187	-325	-355	-758	-362
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	9.793	746	1.044	481	7.838	2.632	3.986	3.859	12.868
Portföy Hesabı-Varlıklar	-1.233	-1.138	-307	90	-109	-335	-1.244	-1.383	-1.660
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	14.670	4.934	3.885	2.972	-4.419	2.397	5.383	10.303	4.849
Hisse Senetleri	5.669	1.851	641	991	367	1.828	591	4.670	1.599
Borç Senetleri	9.001	3.083	3.244	1.981	-4.786	569	4.792	5.633	3.250
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	259	4.207	761	-2.624	-3.888	-3.485	-2.526	-1.902	-5.653
Merkez Bankası	-16	-5	0	-8	-1	-4	1	-17	0
Genel Hükümet	0	0	0	0	1	0	6	0	7
Bankalar	-149	3.492	873	-2.939	-3.436	-3.189	-2.774	-2.636	-5.337
Diğer Sektörler	424	720	-112	323	-452	-292	241	751	-323
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	21.730	1.392	12.903	8.503	8.377	6.533	2.618	16.428	23.898
Merkez Bankası	-787	-113	-184	-191	-296	-269	-453	-573	-933
Genel Hükümet	-2.165	-381	-203	-632	-183	-326	284	-1.339	-102
Bankalar	10.524	765	4.068	4.926	3.615	3.289	-346	8.980	7.337
Diğer Sektörler	14.158	1.121	9.222	4.400	5.241	3.839	3.133	9.360	17.596
Cari, Sermaye ve Finansal Hesaplar	20.984	3.834	9.932	2.101	-3.002	4.741	1.465	10.676	8.395
D. NET HATA VE NOKSAN	2.216	449	-1.034	2.780	1.847	-574	-746	2.655	67
GENEL DENGE	23.200	4.283	8.898	4.881	-1.155	4.167	719	13.331	8.462
E. REZERV VARLIKLAR	-23.200	-4.283	-8.898	-4.881	1.155	-4.167	-719	-13.331	-8.462
Resmi Rezervler	-17.847	-3.275	-7.108	-3.379	2.983	-1.907	-802	-8.561	-4.927
Uluslararası Para Fonu Kredileri	-5.353	-1.008	-1.790	-1.502	-1.829	-2.260	77	-4.770	-3.542
Ödemeler Dengesi Finansmanı	0	0	0	0	1	0	6	0	7

Kaynak: TCMB

(*) Geçici

Ödemeler dengesi tablosunda yer aldığı şekliyle, 2005 yılının Ocak-Eylül döneminde 24.254 milyon dolar olan dış ticaret açığı, 2006 yılında % 32,8 artarak 32.209 milyon dolara yükselmiştir.

İşçi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 36,7'lik artışla 599 milyon dolardan 819 milyon dolara yükselmiştir. Turizm gelirleri % 5,8'lik düşüşle 13.733 milyon dolara gerilerken, turizm giderleri % 0,7'lik artışla 2.134 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 6,9 azalarak 11.599 milyon dolar olmuştur.

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde 26.547 milyon dolar fazla veren finans hesabı, 2006 yılının aynı döneminde 33.940 milyon dolar fazla vermiştir.

Aynı dönemde doğrudan yatırımlar 12.506 milyon dolar, portföy yatırımları 3.189 milyon dolar net girişle sonuçlanmıştır.

Döviz gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 9,2'lik artışla 80.047 milyon dolardan 87.432 milyon dolara, döviz giderleri de % 17,8'lik artışla 95.918 milyon dolardan 112.977 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 39).

TABLO: 39
DÖVİZ GELİR VE GİDERLERİ

	(Milyon \$)								
	Yıllık	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ocak-Eylül	
	2005	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)	2005	2006 (*)
GELİRLER	107.950	23.062	24.733	25.773	29.262	31.212	33.437	80.047	87.432
İhracat	76.949	17.954	19.544	19.086	22.678	18.943	22.059	55.983	64.281
İşçi Döviz Girişi	851	181	228	171	282	247	309	599	819
Turizm Geliri	18.152	1.995	2.002	3.760	3.693	8.817	8.038	14.572	13.733
Diğer	11.998	2.932	2.959	2.756	2.609	3.205	3.031	8.893	8.599
GİDERLER	131.107	29.243	33.267	32.787	39.876	33.888	39.834	95.918	112.977
İthalat	109.875	24.197	28.149	27.609	34.482	28.431	33.859	80.237	96.490
Faiz Ödemeleri	5.012	1.083	1.197	1.228	1.502	1.340	1.669	3.651	4.368
Turizm Gideri	2.872	679	568	678	747	763	819	2.120	2.134
Diğer	13.348	3.284	3.353	3.272	3.145	3.354	3.487	9.910	9.985
FARK	-23.157	-6.181	-8.534	-7.014	-10.614	-2.676	-6.397	-15.871	-25.545

Kaynak: TCMB

(*): Geçici